Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 16 (6906). ● 25 январь, 1979 йил ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

САБЗАВОТДАН МЎЛ ҲОСИЛ

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз парникларида помидорнинг эртапишар навини экиш бошланди. Сабзавот-полиз экинлари ва картошка Ўзбекистон илмий-тадқиқот институти олимларининг тавсияларига биноан, уруғлар экиш олдидан метилин сини суюқлиги билан дориланадики, бу — вирус касалликларга нисбатан помидорнинг чидамлилигини ошириш имкониятини беради. Бу эса, ҳосилдорликка баракали таъсир ўтказади.

Хўжаликда бу йил очиқ ерга баҳорда кўчат ўтказиш учун тайёргарлик юзасидан институтнинг бошқа бир қанча тавсиялари жорий этилди. Олимларнинг таклифига биноан, парникларга нуқул саралаган сабзавот экинларининг уруғлари экилади. Бу соғлом, ноқулай об-ҳаво шароитларига чидамли кўчат олиш имкониятини беради.

Колхозда фан ютуқларидан фойдаланиш билан бир қаторда илғор бригадаларнинг тажрибалари кенг тарқатилмоқда. Бу ерда ўз ишига ижодий муносабатда бўладиган анчагина миришкор сабзавоткорлар меҳнат қилаётир. Масалан, ўтган йили гектаридан мавсумда 500 центнер ҳосил олган С. Ибраев бригадаси қиш пайтида далаларга кўпроқ органик ўғит солишни таклиф этди. Бошқа кўпгина бригадалар ҳам бу коллективдан ибрат олиб, ҳар гектар майдонга ўрта ҳисобда 40 тонна ўтган йилги мавсумда солинганидан анча кўп органик ўғит чиқардилар.

Хўжалик деҳқонлари гектаридан 400 центнер помидор, карам, пиёз, бошқа сабзавот маҳсулотлари олиш маррасини эгаллашни мўлжаллаб қўйдилар. Бу республика хўжаликларидаги полиз экинлари ўртача ҳосилдорлигидан қарийб икки баравар кўп.

(ЎзТАГ).

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИ ТОШКЕНТ БЎЛИНМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1979 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси коллективи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларидаги нутқларида баён этилган хулосалар ва қоидаларга амал қилиб, 1979 йил учун зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиладилар:

Ишлаб чиқариш резервларини сафарбар этиш, прогрессив технологияни жорий қилиш, юк ташиш жараёнларини бошқаришни такомиллаштириш бўйича комплекс планни амалга ошириш асосида юк ортиш планини муддатидан илгари — 30 декабргача бажарилади ва пландагидан ташқари 150 минг тонна халқ хўжалик юклари жўнатилади.

Ҳаракатдаги составдан фойдаланишни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига вагонлар обороти тезлаштирилади, ҳар бир вагонга юк ортиш миқдори кўпайтирилади, меҳнат унумдорлигининг 1978 йилда эришилган даражага нисбатан 2,9 процент ошиши таъминланади.

Иқтисодий иш даражасини ошириш, комплекс механизацияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, моддий ва пул ресурсларини тежаш, юк ташиш харажатларини камайтириш ва транспорт харажатларини қисқартиш бўйича тадбирларни амалга ошириш йўли билан пландагидан ташқари ками билан 50 минг сўмлик фойда олинади.

Оғир юкли поездларда нормадагидан ташқари кам деганда 5 миллион тонна халқ хўжалик юклари ташилади. Локомотивларнинг меҳнат унумдорлиги 1978 йилдагига нисбатан 27 минг тонна-километр брутто ва йиллик топшириқдагидан ташқари 1 минг тонна-километр брутто оширилади. 200 тонна дизель ёнилғиси ҳамда электровозлар фойдаланадиган электр-энергиясининг 300 минг киловатт-соати тежаб қолинади.

Темир йўллар ва ҳаракатдаги составларни планли ремонт қилиш турлари бўйича ишлар сифатини кескин ошириб, темир йўллар ҳолатининг балл баҳоси камайтирилади ва носоз юк вагонларининг бир кунлик миқдори беш процент камайтирилади. Темирйўлларни капитал ва жорий ремонт қилиш плани муддатидан илгари — 25 декабргача бажарилади. Саноат корхоналари, совхозлар ва колхозлар билан ҳамкорликда темирйўл ёқасидаги майдонларни ободонлаштириш ва темир йўлга яқин объектларни эстетик жиҳозлашни яхшилаш бўйича ишлар давом эттирилади. Замонавий микрорайонлар, уй-жой бинолари ва бошқа объектларни комплекс қуриш масаласи ҳал қилинади.

Ишлаб чиқаришга 920 та рационализаторлик таклифлари ва ихтироларни жорий қилиш йўли билан кам деганда 480 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинади.

Вокзаллар ва поездларда хизмат кўрсатиш маданиятини ҳар томонлама ошириб, пассажирларга билетларни олдиндан харид қилиш, бевосита плацкарт билетларини ва орқага қайтишларни тўғридан-тўғри расмийлаштириш, билетларни уйларга элтиб бериш, уларни поездларда сотиш ва бошқа шу каби хизматлар тури кўпайтирилади.

Коллективни социал ривожлантириш планини амалга ошира бориб, курс ўқуви системасида индивидуал ва бригада йўли билан 1910 оммавий касб ходимларининг тайёрланиши таъминланади, ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда 950 ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчининг малакаси оширилади.

Челябинск области корхоналари, Ленинград транспорт тармоғи, Одесса транспортчилари ҳамда Жанубий Урал темирйўли коллективларининг КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган тармоқлараро комплекс социалистик мусобақаси илғор тажрибаси кенг жорий қилинади, саноат корхоналари ва темирйўл станциялари коллективлари ўртасида меҳнат ҳамкорлигининг катта аҳамиятга эга эканлиги ва самарадорлигини ҳисобга олиб, 1979 йилда бу мусобақа иштирокчилари сафи янада кенгайишига эришилади.

Тошкент областининг йўл бўлинмамиз хизмат кўрсатаётган корхоналари коллективлари ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш мақсадларида юк ташиш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун социалистик мусобақани кенг йўлга қўйишга ҳамда вагонларнинг юк операциялари вақтида туриб қолишини қисқартириш бўйича зиммаларига мажбуриятлар олишга чақирамиз.

Ушбу мажбуриятлар Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси бўлинмаларининг коллективларида қабул қилинган.

СССР Олий Совети сайлови шарафига бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирган, Ғалаба районидаги Энгельс номли колхоз механизаторлари катта ютуқларни қўлга киритишди. Улар қишлоқ хўжалик машиналарини муддатидан олдин кўкламга шай қилиб қўйишди. Суратда: механик Эргаш Абдуллаев ва техника хавфсизлиги инженери Қусунбо Назиров ўртоқлар ремонтдан чиққан тракторларни кўздан кечиришмоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«БУТУНИТТИФОҚ ИХТИРОЧИЛАР ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР КУНИ» ЙИЛЛИК БАЙРАМИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:

«Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар куни» байрами белгилансин.

«Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар куни» ҳар йили июнь ойининг охирги шанбасида байрам қилинсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва. Кремль 1979 йил 24 январь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

23 январь куни Москвадаги союзлар уйида А. И. Шибаев раислигида Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси ўтказилди. Мажлисда СССР Олий Советига бўлажак сайловга тайёргарлик билан боғлиқ бир қанча масалалар кўриб чиқилди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Х. М. Пўлатова, Татаристон АССР Олий Совети Президиумининг раиси С. Г. Батиев, халқ депутатлари Куйбишев область Совети ижроия комитетининг раиси Е. Ф. Муравьев сайловга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисида доклад қилдилар. Москва ва Ленинградда, Совет Армияси ва Флоти қисмлари ҳамда бўлинмаларида ўтказилаётган ишлар ҳақида комиссиянинг аъзолари — КПСС Москва шаҳар комитетининг иккинчи секретари В. Н. Макеев, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг биринчи секретари Ю. Ф. Соловьев, шунингдек Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти бош Сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари М. Г. Соболев ахборот бердилар.

Муҳокамада Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари З. М. Круглова, комиссия секретари И. В. Капитонов, комиссия аъзолари Э. Ғ. Ғафуржонов, Е. В. Шпакова қатнашдилар.

Сўзга чиққан ўртоқлар шуни қайд этишдики, сайлов кампанияси ҳамма жойда совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят юксалган бир вазиятда, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг, СССР Олий Совети ўнинчи сессиясининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун ўтказилаётган умумхалқ кураши белгиси остида давом этмоқда.

Меҳнаткашлар 1978 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планининг бажарилиш якунларини зўр мамнуният билан қабул қилдилар, бу якунлар мамлакат иқтисодий потенциали, халқнинг моддий ва маданий даражаси янада ўсганлигидан далолат беради. Корхоналар, қурилишлар, колхозлар ва совхозларнинг коллективлари СССР Олий Совети сайловини кутиб ола туриб, юксак социалистик мажбуриятлар ва муқобил планлар қабул қилмоқдалар, 1979 йилги ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун янги резервларни қидириб топмоқдалар.

Мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, мамлакатда СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш борасида ўтказилаётган йиғилишлар ва округ сайлов олди кенгашлари социалистик демократиянинг ёрқин намунасига айланмоқда, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас бирлигини намойиш қилмоқда. Ана шу йиғилиш ва кенгашлар меҳнаткашлар КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини чексиз қўллаб-қувватлаб маъқуллаётганликларидан, совет халқининг Коммунистик партия, унинг Марказий Комитети, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюроси теварагида маҳкам жипслашганлигидан далолат беради.

Совет кишилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм иши учун оташин курашчи, улуғ Ленин ишининг содиқ ва букилмас давомчиси — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневни зўр завқ-шавқ ва якдиллик билан депутатликка ўзларининг биринчи номзоди қилиб кўрсатдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, Марказий Комитет секретарлари, Коммунистик партия ва Совет давлатининг бошқа раҳбарлари ҳам СССР Олий Совети депутатлигига биринчи номзодлар қаторида тилга олиндилар. Кўп миллатли ватанимиз ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, халқ зиёлиларининг коллективларда ўзининг фидокорона меҳнати билан танилган ва ҳамманинг ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлган энг яхши вакиллари депутатликка номзод қилиб кўрсатилдилар.

Мажлисда қайд этиб ўтилганидек, сайловга тайёргарлик билан боғлиқ тадбирларнинг ҳаммаси уюшқоқлик билан, белгиланган муддатларда ва СССР Конституциясига ҳамда СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонунга тўла мувофиқ равишда амалга оширилмоқда.

Комиссия СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзенинг иттифоқдош ва автоном республикалардан, автоном областлар ва автоном округлардан Миллатлар советига сайлов ўтказувчи сайлов комиссияларининг, Иттифоқ советига сайлов ўтказувчи ва Миллатлар советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларининг, участка сайлов комиссияларининг тузилиши ва уларнинг состави тўғрисидаги ахборотини кўриб чиқди.

Сайлов тўғрисидаги қонунга мувофиқ 174.547 сайлов комиссияси тузилди ва ишга киришди, бу комиссияларнинг составига меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотларининг 1.661.406 вакили киради. Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советига ўтказилган сайловга нисбатан сайлов комиссияларининг состави 228 минг киши кўпайди. Сайлов тўғрисидаги қонуннинг комиссияларда меҳнаткашларнинг вакилларини кўпайтиришга тааллуқли қоидалари шу билан амалда рўёбга чиқарилмоқдаки, бу — сайловнинг демократик асосини янада мустаҳкамлади.

Сайлов комиссияларида жамиятимиз барча табақалари ва социал группаларининг вакиллари бор. Комиссияларнинг аъзолари орасида 50 процентдан ортиғи ишчилар билан колхозчилардир. Комиссияларнинг составида 48 процентдан кўпроғи хотин-қизлар, 34 проценти 30 ёшгача бўлган ёшлар, 55 проценти партиясизлардир. 65.386 комиссиянинг раиси ишчилар ва колхозчилардир.

Марказий сайлов комиссияси СССР Денгиз Флоти министри Т. Б. Гуженконинг СССР Геология министри Е. А. Козловскийнинг, СССР Балиқ хўжалиги министрининг ўринбосари Н. П. Кудрявцевнинг, СССР Гидрометеорология ва табиий муҳитни контроль қилиш давлат комитети коллегиясининг аъзоси Е. И. Толстиковнинг денгиз, балиқ овлаш, экспедиция флотлари кемаларида, шунингдек қутб ва гидрометеорология станцияларида, илмий экспедицияларда, геология ва қидирув партияларида СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисидаги ахборотларини тинглади.

Марказий сайлов комиссияси комиссия секретариатининг мудири Д. Н. Никитиннинг сайловга доир барча зарур ҳужжатлар ҳамма округ сайлов комиссияларига ўз вақтида етказиб берилганлиги тўғрисидаги ахборотини маълумот учун қабул қилди.

Мажлисда бундан буён ҳам сайловга тайёргарлик давомида СССР Конституциясига ва сайлов тўғрисидаги қонунга оғишмай риоя этилишини, сайлов билан боғлиқ барча тадбирлар ўз вақтида амалга оширилишини таъминлаш зарурлиги таъкидланди. Комиссиянинг сайлов кампанияси шундан кейинги босқичидаги навбатдаги вазифалари белгилаб олинди.

Комиссия ишида бир қанча марказий ташкилотлар, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, совет жамоатчилиги, матбуот, радио, телевидение вакиллари иштирок этдилар.

(ТАСС).

МАДАНИЯТЛАР БАЙРАМИ — ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Мамлакатимизда Куба Республикаси маданияти кунларининг ўтказилиши мустаҳкам Совет—Куба дўстлигининг ёрқин далилидир. Куба революцияси ғалабасининг 20 йиллигига бағишланган бу кўрик 23 январда Кремлдаги съездлар саройида тантанали вазиятда бошланди. Пойтахт жамоатчилиги намояндалари, Москва корхоналарининг ишчилари, маданият ва фан арбоблари тантанали йиғилишга тўпланишди. Залда Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикаси маданият министри Армандо Харт Давалос бошчилигидаги Куба делегацияси ҳозир бўлди.

Кечада А. П. Кириленко, П. Н. Демичев, И. В. Капитонов, М. В. Зимянин ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Маданият Министри П. Н. Демичев Куба маданияти кунлари бошланиши муносабати билан меҳмонларни сидқидилдан табриклади.

Армандо Харт Давалос жавоб нутқи сўзлади.

Бўлиб ўтган катта концертда Кубанинг замонавий ва халқ рақслари ансамбли, замонавий музика оркестри, етакчи ашулачилар ва чолғучилар, 20 йиллик номли ҳаваскор фольклор ансамбли ҳам қатнашди. Концерт зўр муваффақият билан ўтди.

Маданият кунларининг санъат программасида совет томошабинлари Куба санъат усталарининг ижодий муваффақиятлари билан кенг танишадилар.

«Кубанинг замонавий расмлари» виставкаси озодлик оролининг қаҳрамонона тарихи ва ҳозирги кунлари тўғрисида, социализм қураётган Куба халқининг ҳаёти ва меҳнати тўғрисида ҳикоя қилади. Виставка Третьяков галереясида очилди.

Москвадаги «Современник» театри саҳнасида Гавана театр студияси ўз томошаларини намойиш қилади.

ТАСС мухбири.

ҚИШ ФАСЛИ—ИШ ФАСЛИ

Бўлим бошқарувчиси Баҳодир Муҳиддиновнинг иш куни ҳозир ҳам тонг саҳардан бошланади. Эрталабдан бригада бошлиқлари билан шу куннинг режаларини белгилаб олиш керак. Дарҳақиқат қиш чилласида замин ором олаётган бўлсада, дала меҳнаткашлари тиним билмайдилар. Бўлажак ҳосил ҳозирдан бошланади. Шунинг учун ерни ўғитга тўйдириш, сувга равон йўл ҳозирлаб қўйиш, эртаки сабзавот экинлари кўчатларини етиштириш даркор. Омилкор деҳқон учун қиш фасли ҳам иш фаслидир.

Бўлим Калинин районидаги Свердлов номли совхозда энг йирик ҳисобланади. Унинг экинзорлари, боғ-роғлари 580 гектар майдонни эгаллайди. Баҳодир Муҳиддиновнинг бўлимга иккинчи йил етакчилик қилиши. Тўғри, у бундан аввал ҳам шу ерда агрономлик қиларди. Совхоз раҳбарлари 1977 йил охирларида бу олий маълумотли мутахассисга шу масъул вазифани топширишди. Унинг пухта билими, меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги кўпчиликнинг эътиборидан четда қолмаган эди.

Бўлим деҳқонлари илгарилари ҳам сабзавот экинларидан юқори ҳосил етиштиришда машҳур эдилар. Лекин, ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йили якунлари, айниқса қувонарли бўлди. Бўлим ишчилари эл дастурхонига 4100 тоннадан кўпроқ сабзавот маҳсулотлари тортиқ қилдилар. Бу соҳадаги план 130 процентдан ҳам ошиб кетди. Шунингдек, бўлим меҳнаткашлари давлатга 280 тонна картошка, 160 тонна маккажўхори дони, 180 тонна узум, 220 тонна мева топширдилар, 180 гектар бедазорлардан ўриб-йиғиб олинган мўл ҳосилдан 800 тонна сенаж бостирдилар, 600 тонна пичан ғарамлаб қўйдилар ва чорвадорларга 6000 тонна кўк масса етказиб бердилар.

Эришилган бу муваффақиятларнинг асосий омили ҳар қарич ердан унумли фойдаланишдадир. Свердлов номли совхоз сабзавотчилик ва сут чорвачилигига ихтисослаштирилганига кўп йил бўлгани йўқ. Шунга қарамай Баҳодир Муҳиддинов бошқарувчилик қилаётган бўлим деҳқонлари совхозда биринчилар қатори йилига бир майдондан икки марта ҳосил олиш тажрибасини эгаллаб олдилар.

Баҳодир Муҳиддинов бўлимга бошқарувчилик қилаётган дастлабки пайтларидаёқ суғориладиган майдонлар самарадорлигини оширишга жиддий эътибор берди. Бўлимда эртаки экинлар барвақт экилиб, уларнинг парвариши агротехника қоидалари асосида ташкил қилинди. Натижада ҳосил ҳам эрта етилиб, аввалги йиллардагига қараганда тезроқ йиғиштириб олинди. Шундан сўнг бу пайкаллар пешма-пеш ҳайдалиб, такрорий экинлар экилди.

Албатта, бу деҳқонлардан кўпроқ меҳнат қилишни талаб этди. Бўлим бошқарувчиси эл дастурхонини ноз-неъматларга тўкин қилиш йўлида вақт билан ҳисоблашмай, куч-ғайратини аямай меҳнат қилган механизаторлар Нурулла Бараев, Маҳмуд Тожибоев, Солихўжа Ойхўжаев, сувчилар Зуҳур Муҳиддинов, Назарқул Ҳазратқулов, Тўра Жўрабоев, Рустамхон Хожиев, сабзавоткорлар Қумри Исмоилова, Санобар Асадова, Зарифа Одиловаларнинг номларини ҳурмат билан тилга олади.

Она-Ер ўзига меҳр қўйган, ардоқлаган деҳқонлардан саховатини аямайди. Бўлимнинг Ойхўжа Раҳмедов, Холхўжа Азаматов, Исомиддин Муҳиддиновлар бошлиқ бригадалари коллективлари сабзавот экинларидан совхозда энг мўл —280 —300 центнердан ҳосил етиштирдилар, давлатга сабзавот маҳсулотлари топшириш планларини деярли бир ярим ҳисса ошириб адо этдилар.

Бўлим меҳнаткашлари зарбдор йил ютуқларини деярли бир ярим ҳисса ошириб адо этдилар.

Бўлим меҳнаткашлари зарбдор йил ютуқларини янада мустаҳкамлаш, ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам сабзавот экинларидан рекорд ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Шу сабабли далаларда жўшқин меҳнат давом этяпти, мўл ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирланяпти.

Бўлимда барча майдонлар минерал ва маҳаллий ўғитларга тўйдирилиб, сифатли шудгор қилиб қўйилган. Шу кунларда бўлим далаларида тележкаларига маҳаллий ўғит ортилган транспорт тракторларини кўплаб учратасиз. Деҳқонлар далаларга гектар ҳисобига 10—15 тоннадан маҳаллий ўғит чиқаришни мўлжаллаганлар. Шу мақсадда бўлимда махсус унумдорлик бригадаси ташкил этилиб, унга етарли миқдорда техника воситалари ажратиб берилган. Далаларга гўнг чиқаришда механизаторлар Абдужаббор Абдулҳамидов, Маннон Мамажоновлар, айниқса ўрнак кўрсатмоқдалар.

Бўлим бошқарувчиси ҳар куни парник хўжалигида ҳам бўлиб туради. Бу ерда плёнкали, енгил типдаги парниклар остида эртаки сабзавот экинлари кўчатларини тайёрлаш бошлаб юборилган. Ҳозир парник хўжаликда бўлган киши барқ уриб яшнаб турган карам кўчатларини кўриб дили яйраб кетади. Бўлимнинг Холмат Юнусов бошлиқ парникчилар бригадаси ишчиларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар эртаки карам кўчатларини яйратмоқдалар, янги парникларга помидор уруғлари сепяптилар.

Сабзавоткорлар сара кўчат ярим ҳосил эканлигини яхши билишади. Шунинг учун барвақт ва сифатли кўчатлар тайёрлашга алоҳида аҳамият беришмоқда. Парник хўжалигида 13 миллион туп эртаки сабзавот экинлари кўчати тайёрланиши кўзда тутилган. Бу кўчатларнинг бир қисми совхознинг бошқа бўлимлари сабзавоткорларига ҳам етказиб берилади.

Баҳодир Муҳиддинов ҳар оқшом ишдан қайтар экан ўтган кун натижаларидан мамнун бўлади. Чунки маъмурчилик бунёдкорларининг қиш кунлари ҳам унумли ўтаётир. Янги ҳосилга замин ҳозирланмоқда. Белгиланган режалар амалга ошмоқда.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

А. А. ГРОМИКОНИНГ ИТАЛИЯДА БЎЛИШИ

РИМ, 23 январь. (ТАСС). Бугун шу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Италия Ташқи ишлар министри А. Форлани ўртасида музокаралар бошланди. Совет-Италия муносабатларини янада ривожлантириш масалалари, шунингдек халқаро вазиятнинг баъзи муҳим проблемалари муҳокама қилинди. Музокаралар амалий конструктив руҳда ўтмоқда.

ТАСС ахбороти

НАТО мамлакатларининг Хитойга қурол-яроғ етказиб бериши тўғрисидаги масала Англия матбуотида ҳамон муҳокама қилинмоқда. Шу муносабат билан Рейтер агентлиги ва Лондонда чиқадиган бир қанча газеталар Буюк Британия Бош министри Ж. Каллагэннинг Л. И. Брежневга йўллаган жавоб мактуби мазмунини баён этмоқда. Қурол-яроғ етказиб бериш «Хитой билан қарор топган сиёсий, савдо-сотиқ, илмий ва маданий муносабатларнинг» гўё «табиий элементи»дир деган фикр зўр бериб уқтирилмоқда. Мазкур хабарлар, афтидан, гўё халқаро хавфсизлик проблемасига дахл қилмайдиган ва бунинг устига Англияга коммерсия жиҳатидан наф келтирадиган одатдаги савдо-сотиқ битими тўғрисида гап бораётир, деган таассуротни вужудга келтириши лозим бўлса керак.

Англия матбуоти ўз хабарларида Л. И. Брежнев мактубидан ҳам контекстдан ташқари ўзбошимчалик билан олинган айрим қоидаларни рўкач қилиб, бу билан мактубнинг мазмунини бузмоқда.

ТАСС олган ахборотга мувофиқ, Л. И. Брежнев Ж. Каллагэнга Ғарбдаги баъзи мамлакатларнинг Хитойга қурол-яроғ бериш режаларига тааллуқли мактуб йўллади. Шу мактубда, жумладан, қайд этиб ўтиладики, Англия ишларни ким билан ва қай тарзда юритиш кераклигини ўзи ҳал этиши табиийдир, лекин гап ҳарбий характердаги битимлар тўғрисида борар экан, бу, ўз-ўзидан равшанки, бошқа давлатларнинг, бунинг устига зўр бериб қуроллантиришга ҳаракат қилинаётган давлат билан қўшни бўлган давлатларнинг манфаатларига дахл қилмаслиги мумкин эмас.

Ҳарбий аслаҳа-анжом етказиб беришни одатдаги савдо-сотиқ доираларига сиғдириш амри маҳол. Бу сиёсий масала эканлиги мутлақо равшан. Қурол-яроғ етказиб берилиши, деб таъкидлади Л. И. Брежнев, ана шу қурол-яроғ қандай мақсадда сотиб олинаётганлигини ҳисобга олмай кўриб чиқилиши мумкин эмас. Ваҳоланки, Пекиннинг мақсадлари яхши маълум, у ҳам шу мақсадларни яширмаяпти. Бу мақсадлар — кескинликнинг юмшатилишига тўсқинлик қилишдан, қуролсизланиш соҳасидаги куч-ғайратларни барбод этишдан, дунёни янги урушга дучор қилишдан иборат.

Хитойни милитарлаштиришга кўмаклашиш, деб таъкидланади Л. И. Брежневнинг мактубида, халқаро проблемаларнинг ҳал этилишини мушкуллаштириш, кескинликни юмшатиш жараёнида давлатлар ўртасида вужудга келтирилган ишонч асосларига путур етказиш, қуролланиш пойгасининг янги каналини очиш, мамлакатлар ўртасидаги тинч муносабатлар йўлига қўшимча ғовлар қўйиш демакдир. Бундай ривожланиш биронта ҳам халқнинг манфаатларига мос келмайди. Гап бугунги кунинггина эмас, балки келажакнинг ҳам, ҳозирги авлодларнинггина эмас, келгуси авлодларнинг ҳам манфаатлари тўғрисида бормоқда.

Мамлакатимизда СССР Олий Советига сайловлар олдидан қизғин тайёргарлик кўрилаяпти. Агитаторлар, пропагандистлар омма ўртасида сайловнинг аҳамияти ва вазифалари тўғрисида кенг тушунтириш ишлари олиб бормоқдалар. Суратда: пойтахтимиздаги қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва ирригациялаш институти қошидаги 60/55-сайлов участкаси агитпунктининг мудири В. В. Алексеев (ўнгдан иккинчи) агитаторлар билан суҳбатлашмоқда; сайлов участкасининг энг яхши агитаторларидан (ўнгдан чапга) 3-курс студенти М. Исомхонов, кафедра лаборанти Ғ. Олимжонов, катта ўқитувчи Ҳ. Акбаров ва катта ўқитувчи Д. Т. Тулуновлар. А. Абалян фотолари.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ТАРБИЯ МАКТАБИ

В. И. ЛЕНИН халқ хўжалигини ривожлантиришда, кишиларда коммунистик онгни шакллантиришда, меҳнатга коммунистик муносабатни қарор топтиришда социалистик мусобақа нақадар катта роль ўйнашини алоҳида таъкидлаган эди. Партиямиз доҳий васиятларига амал қилиб, социалистик мусобақани ривожлантиришга ва унинг тарбиявий ролини оширишга йил сайин катта эътибор бериб келмоқда. Шаҳар ва район партия комитетлари мусобақага раҳбарликни тобора такомиллаштирмоқдалар, мусобақа давомида туғилаётган қимматли ташаббусларни кенг оммалаштирмоқдалар. Бу соҳада қўлга киритилаётган ютқулар ҳақида Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари Сайёра Умаровна СУЛТОНОВА шундай ҳикоя қилади:

— Беш йилликнинг уч йили орқада қолди. Янги 1979 йилга шаҳдам қадам қўйдик. Районимиз саноатчилари, қурувчилари, транспортчилари ўтган йилларда фидокорона меҳнат қилиб ажойиб ғалабаларни қўлга киритдилар. Саноатчилар 4 ноябрдаёқ беш йилликнинг уч йили социалистик мажбуриятини шараф билан адо этдилар. Планга қўшимча равишда 16 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Беш йилликнинг учинчи йили ҳам зафарли бўлди. Йиллик план 26 декабрда бажарилиб, қўшимча салкам 5,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Йил давомида 4 миллион 800 минг киловатт соатдан кўпроқ электрэнергияси, тўқимачилик саноати учун 540 минг сўмлик технология ускуналари ва эхтиёт қисмлари, 43 минг жуфт пойафзал ва бошқа хил маҳсулотлар тайёрланди.

Меҳнат коллективлари техникани тараққий эттиришга, автоматлашган ва механизациялашган линияларни жорий этишга йил сайин катта эътибор бермоқдалар. Ўтган йили ишлаб чиқариш фонди 1,9 процентга ошди. Корхоналарда 22 та илғор технологик жараён жорий этилди, 650 та серунум агрегат ўрнатилди. Янги техника юзасидан жорий этилган 1600 та ташкилий-техникавий тадбирлар плани 1 миллион 250 минг сўмликдан кўпроқ самара берди.

Саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ишлаб чиқариш кўрсаткичларини барча хил кўринишлар бўйича тўла бажариш юзасидан мусобақа йил сайин кенг кулоч ёймоқда. Бошланғич партия ташкилотлари мусобақанинг ошкоралигини таъминлашга, ташаббусларни оммалаштиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Барча участкаларда партиявий таъсирнинг кучайганлиги йил якунларида исботланди. Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳозир район бўйича 11 процентни ташкил қилмоқда. «Таштекстильмаш» заводи тайёрлаётган маҳсулотларнинг 58 проценти, бинокорлик материаллари комбинати маҳсулотларининг салкам 15 проценти давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Бизда мусобақанинг турли формалари қарор топган. Корхоналараро мусобақадан ташқари қўшни Ленин ва Олмаота шаҳар Авезев районлари меҳнаткашлари билан ҳам беллашмоқдамиз. Мусобақанинг бу формаси қўшни районларда тўпланган илғор тажрибаларни ўрганиш ва қўллаш имконини бермоқда. Районимиз вакиллари бевосита мусобақадошлар ҳузурида бўлиб улар тажрибасини ўрганиб, қайтмоқдалар. Айни пайтда дўстларимиз ҳам саноатчи ва қурувчиларимизнинг азиз меҳмони бўлишяпти. Мусобақадаги ҳамкорлик туфайли ўтган йили район бўйича социалистик мажбуриятга қўшимча 364 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдик.

Ишлаб чиқариш коллективларида қолоқларсиз ишлаш юзасидан бошланган ҳаракат ҳам кенг қўллаб-қувватланмоқда. Ҳозир мусобақанинг бу формасига барча корхоналар, 168 цех, 272 участка, 1858 бригада ва 32 мингдан кўпроқ ишчи жалб этилган. Мусобақа қатнашчиларидан 122 киши шу кунларда ўн биринчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. «Отделстрой» трестига қарашли 28-бошқарманинг Сотволди Мирхолдоров бошлик бригадаси аъзолари календарида эса 1986 йилдир.

Беш йилликни барвақт адо этган тўқувчилар Мария Асеева, Нина Ершова, Дилбар Қулматова, пойафзалчи Тўлаган Мусаев. «Таштекстильмаш» заводи автоматчиси Ислом Қоратоев ва бошқа новаторларнинг тажрибаси кенг оммалаштирилмоқда. Қурувчилар эса Николай Злобин бригадаси усулида ишни ташкил этмоқдалар. Ҳозир 28 та бригада хўжалик ҳисобида ишлаяпти. 27 та бригада эса Свердлов шаҳри қурувчилари ташаббусига қўшилиб, кам куч билан беш йилликни барвақт бажариш учун курашаяпти.

Район партия комитети мусобақани ташкил этишда жойларда тўпланган тажрибаларни ўрганиб бораяпти. Бюро мажлисларида ёғочсозлик заводи, тўқимачилик комбинати, темир-бетон буюмлари комбинати партия ташкилотларининг тажрибалари кўриб чиқилди. Меҳнат рақобатида энг юқори кўрсаткичга эришаётган ишчилар ва коллективлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилаяпти. Беш йиллик планини 2,5 йилда бажарган ишчиларга район партия комитети ва район ижроия комитетининг табрик хати йўлланди. Илғорларнинг номлари район Меҳнат шуҳрати китобига ёзилди. Бундан ташқари квартал якунларига қараб илғорларга район партия комитети ва район ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи тақдим этилмоқда. Ўтган йили абразив буюмлари, бинокорлик материаллари комбинатлари бу байроқни бир неча бор қўлга киритди.

Ойда икки марта ўтиб турган бошланғич партия ташкилотлари секретарлари соатида ҳам мусобақага якун ясаб борилмоқда. Бундай йиғилишларда мусобақани уюштиришда партия ташкилотлари тўплаган тажрибалар оммалаштирилиб, коллокларга йўл-йўриқлар кўрсатилмоқда. Ҳозир биз социалистик мусобақага раҳбарлик бўйича илмий-амалий конференция ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Бу конференцияда тажрибалар умумлаштирилиб, мусобақани янада ривожлантириш юзасидан партия ташкилотларига зарур қўлланмалар берилади. Социалистик мусобақа план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишида кудратли куч эканлигини кундалик ҳаётда тўла ҳис этиб турибмиз. Бу йил мусобақа кўламини яна ҳам кенгайтириш ниятидамиз. Чунки янги йилда районимиз меҳнаткашлари олдида яна ҳам улкан вазифалар турибди.

Саноатчилар йиллик планни 25 декабрда бажариш учун кураш бошладилар. Планга қўшимча 5 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилиш юзасидан мажбурият олдик. Йил давомида пландан ташқари иккита йигирув ва иккита арқоқлаш машиналари, 40 минг жуфт пойафзал, 2 минг кубометр йиғма темир-бетон буюмлари ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Цех ва участкаларда серунум 750 та ускуна ўрнатилади, 61 та станок модернизация қилинади. Бу йил рационализаторлар ва ихтирочилар мусобақаси ҳам кенгайди. Йил давомида 1300 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиб, 1 миллион сўмлик самара олишни мўлжалламоқдамиз.

Капитал қурилиш, транспорт ва бошқа соҳаларда ҳам янги марралар белгилаб олинди. Бу вазифаларнинг бажарилишини таъминламоқ учун бошланғич партия ташкилотлари, коммунистлар умумхалқ мусобақасига яна ҳам яхшироқ раҳбарлик қилишлари, омманинг етакчилари бўлишлари керак. 1979 йил натижалари беш йиллик якунларига чуқур таъсир ўтказишини ҳаммамиз яхши биламиз. Шунинг учун ҳам йилнинг дастлабки кунлариданоқ бир маромда сифатли ва самарали меҳнат қилишга интилмоқдамиз.

ТАШАББУСГА КЕНГ ҚАНОТ

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтининг Киров районида капитал қурилиш ишлари миқёси йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Унинг территориясида янги-янги массивлар, ҳашаматли маданий маиший муассасалар ва маъмурий бинолар, кўп қаватли уй-жойлар қад кўтармоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган учинчи йили халқ фаровонлигини оширишнинг ана шу муҳим соҳасида 160 миллион сўмлик атрофида капитал маблағ сарфланди.

Капитал қурилишда амалга оширилаётган шундай катта ҳажмдаги ишларга бригада пудрати асосида ишлаётган коллективлар ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Район қурилишларида 25 бригада Злобин усулини қўлламоқда. Бу қурилиш суръатини ва сифатини ошириш, бинокорлик материалларини тежаб қолиш, объект учун сарфланадиган харажатларни камайтириш имконини бермоқда. А. Жўраев, Ш. Зоидов, Г. Гончарова бошчилигидаги ва бошқа бригадалар шулар жумласидандир.

А. Жўраев районда биринчи бўлиб кам ишчи кучи билан бригада планини бажариш юзасидан бошланган ташаббусга қўшилди. Бу аҳил ва иноқ коллектив аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, бригада аъзолари сафини икки кишига камайтиришди. Юксак малакали бу бинокорлар эса трестнинг қолоқ бригадаларини мустаҳкамлаш учун юборилди. Бу ватанпарварлик ҳаракати район қурилишларида тобора кенг ёйилмоқда. Ҳозир 30 га яқин бригада кам состав билан ишламоқда. Улардаги бинокорлар сони 65 кишига камайди. Бу бунёдкорлар бошқа коллективлар сафига қўшилиб, ўзларининг бой иш тажрибаларини касбдошларига қунт билан ўргатмоқдалар, бу билан бошқа бригадалар иш кўрсаткичларининг ортишига сезиларли ёрдам беришяпти.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМАНДИРЛАРИ

КАТТА РЎЗҒОРНИНГ ОНАХОНИ

1936 йилнинг куз кунлари Қўқоннинг жин кўчаларидан биридаги Ғофур ака оиласида фарзанд туғилди. Қизалоққа Юлдуз деб исм қўйишди.

— Яхши замонларда туғилди. Юлдузи доим чарақласин қизимизнинг, — деди ота.

— Бахтиёр ёр бўлсин сенга ҳамиша, — шивирлади Сабохон гўдакни бағрига босиб. — Ҳаммангизнинг ҳам бахтингиз кулсин, — қўшимча қилди қизи Ханифаой билан ўғли Наримжоннинг бошларини силаб.

Темир йўл ходими бўлмиш эрининг ҳикояларидан биладики, замона бошқача бўлиб бораяпти. Кейинги вақтларда эри янги қўшиқни хиргойи қилиб юради:

Замона бошқа бўлди-е,
омон ёр,
Қора кунлар йўқолди-е
омон ёр...

Кўпинча йўлда бўлади. Қайтганда ҳар гал бир олам гап топиб келади: шаҳарда ҳам, қишлоқларда ҳам ўзгариш катта—қатор-қатор мактаблар, рабфаклар очилаётганини, янги-янги заводлар, фабрикалар, электростанциялар қурилаётганини, ҳадемай хонадонларни электр чироғи чароғон қилажагини сўзлайди.

Сабохон бўлса қизиқиб тинглар, бу гапларнинг бирига ишонса, бошқасига ишонмасди...

Сабохон болаларнинг бахтига ҳавас қиларди.

— Биз кўрмаган кунларни сизлар кўринглар, биз билмаганни сизлар билинглар. Замонангиздан ўргилай, деб кўярди болаларини мактабга отлантираркан...

Отаси Юлдузни Тошкентга бошлаб келди.

— Қиз боланинг қўли гул бўлгани яхши. Бичиш-тикишни билгани маъқул. Тўқимачилик институтига киракол, — маслаҳат берди қизига...

Беш йил беш кундай тез ўтди-кетди. Институтни битиргач у Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикасида ишлай бошлади. Цех бошлиғи қилиб тайинланди. Тошкентликлар эски шаҳардаги Лангар кўчасини яхши биладилар. Шу кўчада ҳовуз бўйидаги собиқ мачитда тикувчилик артели бўларди. Фабриканинг филиали бўлган бу цехга раҳбар эди Юлдуз. Цехда қирққа яқин хотин-қиз ишлар, улар чойшаб, ёстиқ ва кўрпа ғилофи тикишарди.

1976 йилнинг май ойига келиб, цех Октябрь массивида қад кўтарган янги бинога кўчиб ўтиб, фабрика бўлди. Энди Юлдуз Жабборова фабрика директори сифатида иш олиб бормоқда эди. Кейин шаҳарнинг турли бурчагидаги 12 цех кўчиб келиб бирлашгач 920 ишчидан иборат йирик бир коллектив вужудга келди. Аввал уч-тўрт хил маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, эндиликда ўттизга яқин маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Корхонага «Чевар» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси деган ном берилди. «Чевар»нинг чеварлари тиккан буюмлар аҳолига манзур бўлгани учун ҳам савдо тармоқларида туриб қолмаяпти.

«Чевар» Бирлик массивида иш бошлагач ер қимирлагандан кейин барпо этилган бу янги райондаги юзлаб хотин-қизлар «Чевар»да касб ўрганиб, ишчи коллективдан ўрин олдилар. Янги жойда қурилган корхонада иш бошлашнинг қанчалар оғирлиги ва мураккаблигини Юлдуз Жабборова ўз бошидан кечирди. У шунга амин бўлдики, корхона раҳбари интизомда ҳам, ташаббускорликда ҳам, ишга ижодий ёндошишда ҳам бошқаларга ўрнак бўлмоғи керак. Раҳбар одам бошқалардан талаб қилибгина қолмай, ўзига ҳам талабчан бўлиши, шахсий масъулият ҳиссини ошириши даркор.

Ҳар куни бир қанча масалаларни ҳал этишга тўғри келади. Ўзига хос муаммолар кўндаланг бўлади. Бу муаммолар бирлашма ҳаёти билан, ишчиларнинг меҳнат шароити, маданий ҳаёти, турмуши билан боғлиқ. Корхонада ҳозир бир ярим мингга яқин ишчи ва хизматчи, инженер-техник ходимлар хизмат қилмоқда. Уларнинг кўпчилиги аёллар. Йилига 12 миллион сўмлик атрофида маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Бирлашмада ишлаб чиқарилаётган турли хил кийим-кечакларга аҳоли талаби мунтазам ортиб бораяпти. Ҳозирги даврда юксак дидли, юқори маданиятли харидорларга манзур бўла оладиган кийим-бош тикиш осон эмас. Бунинг учун инженер-техник ходимлар, конструкторлар ва новаторларнинг тинимсиз изланиши, савдо тармоқлари билан алоқани мустаҳкамлаб, аҳоли талаб ва эҳтиёжларини атрофлича ўрганиш, уларнинг таклиф ва истакларини эътиборга олган ҳолда янги-янги моделдаги кийим-кечаклар яратиш тақозо этилади.

Шунинг учун ҳам корхонага келаётган буюртмалар йил сайин ортиб бораяпти, 18 хил маҳсулот давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Бирлашмада тикилган аёлларнинг ипак кўйлаклари, тўн, кўрпа ва кўрпача, болалар кийимлари кўплаб харид қилинмоқда. Пешқадам коллектив ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йилида пландаги 12 миллион сўмликка қўшимча 325 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди.

— КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг болалар учун кийим-кечаклар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини янада яхшилаш тўғрисидаги қароридан кейин планларимизни қайта кўриб чиқдик, — дейди Юлдуз Жабборова, — фарзандларимиз учун тикиладиган кийимлар ассортименти кенгайди, сифатига эътибор кучаймоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарорига мувофиқ 1979 йил — Халқаро болалар йили деб эълон қилинди. Шу муносабат билан бу йил бирлашма коллективи ишлаб чиқарадиган 13 миллион 220 минг сўмлик маҳсулотнинг 30 процентини болалар кийимлари ташкил этади.

Бош директор бугун ишчилар ошхонаси ишини назорат қилади, бадиий ҳаваскорлик тўгараги раҳбари Райҳон Тўраева билан суҳбатлашади цех мастерлари билан иш плани, интизом ва сифат тўғрисида мажлис ўтказади, эртага эса ҳаёт бошқа масалаларни кўндаланг қилади...

«Чевар» ишлаб чиқариш бирлашмаси Чилонзор районидаги илғор саноат корхонаси сифатида ҳар доим мақталади. Лекин, бунга эришиш силлиққина, ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Баъзида, қаттиқ чора кўришга, огоҳлантиришга ҳам тўғри келади. Бундай чоғларда дилинг вайрон бўлиб кетади. Яхшиямки, ҳаёт фақат шодликлардан иборат бўлмаганидек, ёлғиз нохушликдан ҳам иборат эмас. Бироз фурсат ўтади, йўл қўйилган камчиликлардан куйиб-ёниб турганингда чевар қизлардан бирови кириб қисилиб-қимтиниб тўйга таклиф қилади.

Ишчиларнинг бири турмушга чиқади, бири фарзанд кўради, яна бирининг туғилган куни бўлади. Ҳаммасига аралашади — табриклайди, боради, коллектив туҳфа тайёрлайди.

Шундай кезларда Юлдуз Қўқондаги отасини миннатдорлик билан эслайди. Оддий темир йўлчи Ғофур ака етти фарзандини яхши тарбиялади: ўғил-қизлар илм олишди, ҳунар орттиришди, ҳаммалари бахти бекам. Шу ишчи оиланинг бир фарзанди коммунист Юлдуз Жабборова ҳам СССР Конституцияси берган барча ҳуқуқлардан баҳраманд бўлиб, ўз бурчини сидқидилдан адо этаяпти.

Ҳолида АҲРОВА.

ИШЧИНИНГ КАМОЛИ

Эрта тонгда пойтахтимиздаги Файзиобод кўчаси жуда гавжум бўлади. Бекатларга ошиқаётган кишилар орасида ишчилар ҳам, инженер-техник ходимлар ҳам, олимлар, студентлар, хизматчилар ҳам бор. Улар ўз коллективларига, ўз меҳнат постларига ошиқадилар. Ана, ўша кўплаб одамлар орасида ўрта ёшлардаги салобатли киши ҳам ёнида ўғилчаси билан тез-тез юриб бораяпти. Ота ўғлининг елкасига қоқиб мактаб дарвозасидан киритиб юборди-да, йўлида давом этди...

Бу киши Файзиобод маҳалласининг ҳурматга сазовор аъзоларидан Нурмат Раҳимов. Худди заводдагидек, маҳаллада ҳам каттаю-кичикнинг ҳурмат-эътиборини қозонган.

Нурмат ака 22 йилдан буён Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тажриба ремонт-механика заводида самарали меҳнат қилиб келмоқда. У мана шу коллективда меҳнат фаолиятини бошлади. Бошлаганда ҳам оддий ишчига шогирдликдан бошлади. Устози Надежда Ивановна Рабченко бир қарашда бўшроқ кўринган ўсмирдаги меҳнатсеварликни пайқаб унга слесарлик касби сирларини бажонидил ўргата бошлади. Устозининг маҳорати, шогирднинг қобилияти туфайли мўлжалланган ишлар тез ва силлиқ бажарилар, смена топшириқлари ошириб адо этиларди. Натижада икки ой ўтар-ўтмас Нурмат биринчи разрядли ремонтчи слесарь бўлиб етишди ва мустақил равишда ишлай бошлади. Орадан кўп ўтмай илғор ишчилар қаторидан ўрин олди. 5—6 йил ичида заводда кўзга кўринган зарбдор, жамоатчи бўлиб қолди.

1965 йил унинг ҳаётида ўчмас из қолдирди. Нурмат Раҳимов КПСС аъзолигига қабул қилинди.

— Партия сафига кириш менинг зиммамга чуқур масъулият юклаб, меҳнат зафарлари сари илҳомлантириб юборди, — дейди Нурмат ака. — Нормани ошириб бажариш билан бирга жамоат ишларида актив қатнаша бошладим. Бу ишлар маънавий заруратдек бир нарса бўлиб қолган эди.

Нурмат Раҳимовнинг фидокорона меҳнатлари завод маъмурияти ва коллектив эътиборидан четда қолмади. 1974 йили Нурмат Раҳимовни завод партия ташкилотининг секретари қилиб сайлашди. Шундан буён у корхона коммунистларининг етакчиси.

Н. Раҳимов меҳнат қилаётган бу корхона йиллик топшириқларни мунтазам ошириб бажармоқда. Коллектив социалистик мусобақани кенг авж олдириши натижасида тобора юксак ютуқларни қўлга киритмоқда. Завод коллективи 1977 йил мусобақаси якунлари бўйича Иттифоқ миқёсида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил Байроғини олишга муваффақ бўлди. 1978 йили пландагига қўшимча 295 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, 7100 дона турли машина двигателлари ремонтдан чиқарилди.

—Коллективимизнинг меҳнат муваффақиятларида социалистик мусобақанинг роли салмоқлидир, — дейди Н. Раҳимов. — Бизнинг цех ва участкаларимизда ана шу мусобақанинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини таъминлаш учун кўплаб тадбирлар жорий этилмоқда. Жумладан, мусобақанинг ошкоралиги, натижаларни солиштириш, илғор тажрибани қайта такрорлашга катта аҳамият беряпмиз.

Ф. МУХИДДИНОВ.

Абдуқаҳҳор Ваҳобов Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг пешқадам ишчиларидан ҳисобланади. У кунлик нормани доимо ортиғи билан бажариб келяпти. Моҳир пойафзалчи шу кунларда 1979 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқда. Суратда: А. Ваҳобов иш устида.

В. Сироткин фотоси.

КАПИТАНЛАР ЎҚИМОҚДА

«Ташсельмаш» заводи ҳузурида ишлаб турган малака ошириш мактабини бу йил биринчи марта пахта териш комбайнларининг механик-ҳайдовчилари битириб чиқдилар. Мамлакат пахтакор республикалари совхоз ва колхозларининг вакиллари бу ерда «ХНП-1,8» маркали янги машина конструкциясининг хусусиятларини ўргандилар. Ана шу машина бу йил биринчи марта корхонанинг бош йиғув конвейерига қўйилади.

«Ташсельмаш» ҳузуридаги мактаб ишлаб турган саккиз йил мобайнида бу мактабни Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Озарбайжон, Тожикистоннинг неча минглаб пахтакорлари тугаллади. «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг заводларида ҳам «Ташсельмаш»дан ўрнак олиб, механизаторларни ўқитиш ташкил этилди. «Узбексельмаш»да кўсак териш агрегатлари ва пахта далалари учун бошқа машина-механизмлар тайёрланади.

(ЎзТАГ мухбири).

ИЛҒОР МЕТОДЛАРНИ ҚЎЛЛАБ

ХАЛҚ депутатлари Оққўрғон район совети ижроия комитети кейинги йилларда меҳнаткашларни қабул қилиш ҳамда уларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқишни тубдан яхшилашга алоҳида аҳамият бермоқда. Район советига келган ҳар бир хат диққат билан чуқур анализ қилиняпти, меҳнаткашларнинг таклиф ва мулоҳазаларини амалга ошириш чоралари белгиланяпти. Аҳолининг талаб ва илтимосларини ўрганишда депутатлар, қишлоқ ва посёлка советларининг раҳбарлари ҳамда доимий комиссиялар район совети ижроия комитети ходимларига яқиндан ёрдам беришяпти.

1978 йили район ижроия комитетида меҳнаткашлардан келган 76 та хат, ариза ва шикоятлар муҳокама қилинди. Уларнинг мазмуни совет кишиларининг маънавий қиёфаси тобора гўзаллашиб бораётганлигидан, онгида коммунистик дунёқараш тобора шаклланаётганлигидан далолат беряпти. Меҳнаткашларнинг ижтимоий активлиги, сиёсий етуклиги кўтарилган масалалардан яққол сезилиб турибди. Чунки уларда меҳнаткашлар фақат ўз манфаатларини эмас, балки коллектив манфаатини, халқнинг оғирини енгил қилиш йўлларини ўйлашади.

«Оққўрғон» совхозида яшовчи бир группа ишчилардан келган хат бунга мисол бўла олади. Улар совхознинг Ҳамза кўчаси қишда лой, ёзда чанг бўлиб ётишини, кечқурунлари қоронғи эканлигини, артезиан суви йўқлигини ёзишибди. Район ижроия комитетининг ходимлари бу хатни тез фурсат ичида кўриб чиқишди. Совхоз маъмурияти ва бу масалага алоқадор район ташкилотлари ҳамкорлигида камчиликлар тезда бартараф этилди. Йўлга асфальт ётқизилиб, электр чироқлари ўрнатилди. Аҳоли водопровод суви билан таъминланди.

С. Сегизбоев номли совхознинг 3-бўлимида истиқомат қилувчи кишилардан тушган аризада ҳам худди шунга ўхшаш камчиликлар баён этилган эди. Район совети ижроия комитети ва депутатларининг бу масалага масъулият билан ёндошиши туфайли нуқсонлар қисқа муддатларда тугатилди.

Район ижроия комитетига келган ҳар бир киши ҳурмат ва эътибор билан қабул қилинмоқда. Қабул пайтларидаги очиқ суҳбат давомида унинг истак ва мулоҳазалари тўлиқ ўрганиляпти. Ўртага ташланган муаммоларни тўғри ҳал этишда бу амалда синалган усул яхши самара беряпти.

Хатлар билан ишлашни такомиллаштириш мақсадида ижроия комитет ходимлари контроль қилиш картотекасини жорий этишган. Унда хатнинг мазмуни, ким томонидан кўриб чиқилганлиги, қаерга юборилганлиги ҳамда ижро этиш муддатлари ёзиб қўйилади. Мактуб автори ҳам бундан хабардор этилади. Натижалар ижроия комитет йиғилишида тез-тез муҳокама қилинмоқда.

Юқоридаги самарали метод ва усуллар ёрдамида 1978 йилда 60 та ариза ва шикоят ўз вақтида кўриб чиқилиб, халқ талаби қондирилди. Баъзи шикоят ва аризаларнинг эгаларига атрофлича тушунтириш берилди.

Меҳнаткашлар қурилиш материаллари ва бошқа зарур жиҳозлар сўраб ҳам мурожаат қилиб туришади. Бу мазмундаги талабномаларга район ижроия комитетида ташкил этилган махсус комиссия шуғулланади. Комиссия аъзоларининг тавсиясига кўра кейинги пайтларда кўплаб Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва пенсионерларнинг илтимослари қисқа муддатларда қондирилди.

Район совети ижроия комитети хатлар билан ишлашнинг синалган формаларидан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилаётир. Ана шулар ва совет ходимларининг янгиликларга дадил интилаётганлиги ҳамда ишга ижодий ёндошув эвазига бу соҳада кўнгилдагидек ютуқлар қўлга киритилмоқда.

Б. ЙЎЛДОШЕВ,
«Мўл ҳосил учун» район газетаси редакторининг ўринбосари.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ 30 ЙИЛЛИГИГА

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛАРИ

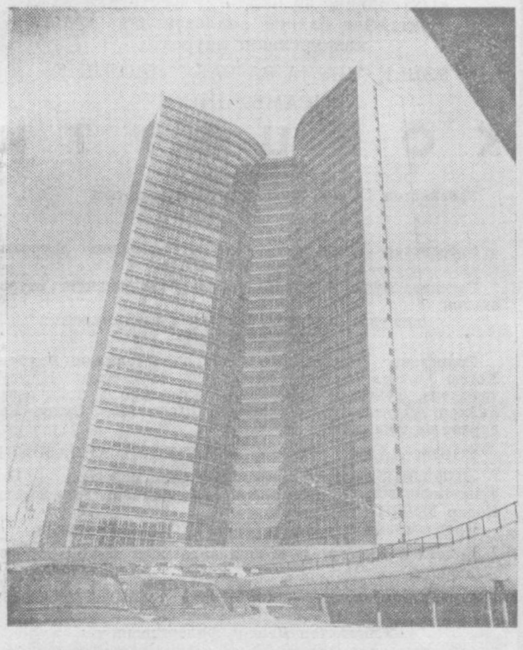

СОЦИАЛИСТИК давлатларнинг биринчи халқаро ташкилоти — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши тузилганига 30 йил тўлди. Ўз составида Европа, Осиё, Латин Америкасида жойлашган ўн социалистик мамлакатни бирлаштирган бу ташкилотнинг ҳал қилувчи асоси, социалистик ҳамкорликнинг сиёсий, ғоявий ва ахлоқий принципи социалистик интернационализм принципидир.

1949 йилда социализм жаҳон системаси сифатида шаклланаётган даврда ташкил топган бу ташкилот 30 йил давомида катта тараққиёт йўлини босиб ўтди ва ўз юбилейига экономиканинг барқарор тараққиётини, фан ва техниканинг равнақини, халқ турмушининг юксак даражасини таъминлаган, халқаро сиёсатда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган бақувват, нуфузли, халқаро ташкилот сифатида етиб келди.

Унинг аъзолари бўлган мамлакатлар ҳозирги вақтда жаҳоннинг энг тез суръатлар билан ривожланаётган районн бўлиб қолди. Дунё аҳолисининг 10 процентини ўз ичига олган бу мамлакатлар, жаҳон саноат маҳсулотининг 34 процентини ишлаб чиқарадилар. 1950—1978 йиллар мобайнида бу мамлакатларда ишлаб чиқарилган миллий даромад 7,5 мартадан кўпроқ, саноат маҳсулотлари 12 марта, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари 2,5 мартадан кўпроқ ўсди. Ваҳоланки, шу давр ичида энг ривожланган капиталистик мамлакатларда ишлаб чиқарилган миллий даромад 3,4 марта, саноат маҳсулотлари эса 4 мартага яқин ортган, холос.

Мазкур мамлакатларнинг бу муваффақиятларида, сўзсиз, Совет Иттифоқи ҳал қилувчи роль ўйнайди, зеро мазкур мамлакатлар иқтисодий потенциалининг учдан икки қисми унинг ҳиссасига тўғри келади.

Тарихий қисқа муддат ичида, иккинчи жаҳон уруши вайроналаридан чиқиб, бу қадар ютуқларни қўлга киритиш социалистик мамлакатларнинг комплекс интеграция программасини амалга ошириш натижасида мумкин бўлди. Барча социалистик мамлакатлар ҳамкорлигида ишлаб чиқилган, ўзаро ҳамкорликни янада чуқурлаштириш, такомиллаштириш, ўзаро интеграцияни ривожлантириш комплекс программаси буюк иқтисодий, сиёсий, ғоявий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатдир.

Бу программа асосида қардош мамлакатлар коллектив куч билан шундай йирик халқ хўжалик масалаларини ҳал қилдиларки, уларнинг аксарияти ёлғиз ҳолда, фақат ўз кучларига суяниб, бу масалаларни ҳал қилаолмас эдилар. Масалан, ёнилғи проблемаси бунга яхши мисол бўла олади. Ҳатто энг ривожланган капиталистик мамлакатлар учун унинг кескин, ҳал этиб бўлмайдиган масалага айланиб қолгани экономикада қандай қийинчиликларга олиб келгани ва халқаро муносабатларда қанча қарама-қаршиликлар яратгани маълум. Бу масаланинг принципиал ҳал этилгани социалистик мамлакатлар ҳамкорлигининг энг йирик ютуқларидан, дейиш мумкин. Шу мақсадга қаратилган «Дружба», «Мир», «Союз» ва бошқа бир қатор программаларнинг амалга оширилиши қардош мамлакатларни нефть, табиий газ, электр қуввати билан таъминлашнинг жаҳонда тенгги йўқ намунаси бўлиб қолди.

Эндиликда кенгаш аъзоларининг ўзаро ҳамкорлиги халқаро экономиканинг муҳим фактори бўлиб қолди. Уларнинг иқтисодий ютуқларигина эмас, ушбу интеграциянинг социалистик характери бутун дунёда катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу масала айниқса ривожланаётган мамлакатларни ўзига жалб этмоқда ва уларнинг социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик қилишига асос бўлмоқда.

Кенгаш аъзолари ўз давлатларининг социалистик моҳиятидан келиб чиқиб, ривожланаётган мамлакатларнинг сиёсий ва иқтисодий тикланиши учун, империалистик монополияларнинг зулм ва тазйиқидан қутулиш учун олиб бораётган курашларида иқтисодий-техник ёрдам беришга ўзларининг интернационал бурчлари, деб қарайдилар. Кенгашнинг XXXII сессияси ривожланаётган мамлакатлар билан тенг ҳуқуқли, ўзаро фойдали, уларнинг сиёсий, иқтисодий, социал тараққиётига мадад бўладиган, жаҳон экономикасида уларнинг мавқеларини мустаҳкамлайдиган ҳамкорликни кенгайтириш тўғрисида махсус қарор қабул қилгани бунинг далили бўлиб хизмат қилади.

1977 йилда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари Осиё, Африка, Латин Америкасининг 75 ривожланаётган мамлакатига иқтисодий-техник ёрдам кўрсатдилар. Хамкорликнинг асосий йўналиши бу мамлакатларда саноат, энергетика, транспорт, қишлоқ хўжалиги соҳаларини мустаҳкамлашга, бу соҳаларда турли хил объектлар қуришга қаратилгандир. Социалистик мамлакатлар кўрсатаётган ёрдамнинг 70 проценти мана шу мақсадлар учун ишлатилади. Ҳозирги вақтда бу қитъаларда социалистик мамлакатлар ёрдамида 3 мингдан ортиқ шундай объектлар қурилди, қурилмоқда ва қурилиши планлаштирилган. Улардан қуйидагилар фойдаланишга топширилган: Асвон гидротехника ва энергетика комплекси, Хелуан металлургия комплекси (Миср), Сайдишаҳар алюминий заводи, Искандарун (Туркия), Ал-Хажар (Жазоир), Бокаро (Ҳиндистон), Исфаҳон (Эрон) металлургия заводлари, бир неча машинасозлик заводлари, Асбоб (Эфиопия) нефтни қайта ишлаш заводи, Кенияда металл буюмлар заводи, Малида цемент заводи, Тунис, Марокаш, Жазоир, Эфиопия, Афғонистон, Ҳиндистон, Эрон, Ироқ, Непал, Покистон, Бангладешда қурилган ва қурилаётган сув ва иссиқлик электр станциялари, тўғонлар, сув омборлари, суғориш-ирригация иншоотлари ва бошқалар.

Совет Иттифоқи ривожланаётган мамлакатларга энг катта миқдорда иқтисодий-техник ёрдам кўрсатмоқда. СССР ёрдамида қурилган объектларнинг асосий қисми саноат корхоналаридир. Масалан, қурилган ва қурилаётган йирик қора металлургия корхоналарининг ўзигина 22 та бўлиб, ундан ярми фойдаланишга топширилган. Бошқа социалистик мамлакатлар ҳам юзлаб саноат ва қишлоқ хўжалик объектлари қуриб бермоқдалар. Шу жумладан, ЧССР ёрдамида Ҳиндистон, Миср, Ироқ, Ливия, Эрон, Афғонистон, Бразилия ва бошқа мамлакатларда қурилган саноат ва қишлоқ хўжалик объектларининг сони 100 дан ортиб кетди. ВХР ривожланаётган мамлакатлар билан 90 га яқин турли хил объектлар қурилишида ҳамкорлик қилади, ВХР шу хил объектлар қурилишида ҳамкорлик қилиш тўғрисида 90 га яқин битим тузган.

Бундан ташқари, социалистик мамлакатлар ривожланаётган мамлакатларга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини замонавийлаштириш, ирригация-суғориш системаларини яратиш ёки янгилаш, йирик механизациялашган давлат хўжаликлари ва фермалари ташкил қилишда ҳам катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Афғонистон, Ироқ, Жазоир, Эрон, ЯХДР, Сурия, Ҳиндистон, Гвинея ва бошқа мамлакатларда яратилган суғориш комплекслари, суғорилган минглаб гектар ерлар, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг янги методларини жорий этиш натижасида аввал фойдаланилмай қақраб ётган ерларда икки марта ва ундан ҳам ортиқ ҳосил олиш имконияти яратилди.

Кенгаш мамлакатлари ёрдамида яратилган бу саноат ва қишлоқ хўжалик объектлари ўша мамлакатларнинг давлат сектори мулки бўлиб қоладики, бу ҳол миллий экономикани ривожлантиришнинг зарур шартларидан биридир. Ривожланаётган мамлакатларнинг аксариятида авж олаётган индустрлаштириш эҳтиёжини ҳисобга олиб, социалистик мамлакатлар уларга геология-қидирув ишларида ёрдам бердилар, шунингдек кўплаб завод-фабрикалар комплект ускуна-жиҳозлари, машина ва станокларини сотдилар. Кенгаш мамлакатларининг ривожланаётган мамлакатлар билан савдо алоқалари 1950—1977 йиллар орасида 22 марта кўпайди.

Ривожланаётган мамлакатлар шундай объектлар қурилишидан манфаатдордирларки, уларда ишлаб чиқарилган маҳсулот фақат мамлакат ичкарисидагина эмас, балки ташқи бозорга ҳам чиқиш учун хизмат қилсин. Бундай ҳолларда социалистик ва ривожланаётган мамлакатлар компенсация асосида ҳамкорлик қиладилар, яъни қурилиш учун сарф бўлган харажат ушбу корхоналар ишлаб чиқарган маҳсулот билан қопланади. Бу усул ҳар икки томон учун фойдали бўлиб, унда ривожланаётган мамлакатлар узоқ йилларгача ўз маҳсулотларини экспорт қилишни планлаштириш имкониятига эга бўлсалар, социалистик мамлакатлар ўз халқ хўжаликларини керакли хомашё ёки тайёр буюмлар билан таъминлайдилар.

Кенгаш мамлакатлари иқтисодий-техник ҳамкорлик, ускуна-жиҳозлар, илмий-техник хизмат кўрсатиш харажатларига сарфлаш учун ривожланаётган мамлакатларга узоқ муддатли қарзлар ҳам берадилар. Ҳозирги кунда бундай қарзларнинг миқдори 15 миллиард сўмга етди. Социалистик мамлакатлар қарз системаси ривожланаётган мамлакатлар учун айниқса катта аҳамиятга эга. Бу қарзлар 8—12 йил муддат билан 2,5-3 процент фойда юзасидан берилади ва мана шу пулга қурилган объект ишга туширилганидан сўнг тўлана бошланади. Капиталистик мамлакатлар қарзлари эса маълум процентгача фойда ва чет эл валютасида тўлаш шарти билан берилади. Социалистик мамлакатлардан олинган қарзлар эвазига эса ривожланаётган мамлакатлар ўзларининг традицион экспорт моллари ёки ўша корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳсулотидан берадилар.

Ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодий тикланиш йўлидаги катта қийинчиликлардан яна бири-турли соҳалар бўйича малакали мутахассисларнинг етишмаслигидадир. Бу соҳада ҳам социалистик мамлакатлар уларга самимий ёрдам кўрсатмоқдалар. Бу иш турли йўналишларда олиб борилади: социалистик мамлакатларга олий, ўрта махсус ўқув юртлари қуриб берадилар, уларда социалистик мамлакатлар мутахассислари ёрдамида ўқув-тарбия ишларини йўлга солиб берадилар; ўша мамлакатларда қурилаётган саноат корхоналари қошида ўқув марказлари очиб, етук мутахассислар раҳбарлиги остида малакали ишчи ва техник кадрлар тайёрлайдилар, ривожланаётган мамлакат инженер-техниклари социалистик мамлакатларнинг йирик саноат корхоналарида ўз малакаларини оширадилар; ниҳоят, социалистик мамлакатлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларида минглаб ёшлар таълим ва таҳсил оладилар. 1978 йилда Кенгаш аъзоси бўлган мамлакатларнинг олий ва ўрта махсус ўқув юртларида юз ривожланаётган мамлакатдан келган 35 минг студент, аспирант ва стажер билим олдилар.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши фаолиятининг ҳар бир йили, ушбу Кенгаш аъзолари тараққиётининг катта ва маҳсулдор этапи бўлди. Бу тараққиёт ривожланаётган мамлакатларга кўрсатилаётган иқтисодий-техник илмий ёрдамни йилдан-йилга кенгайтириш имконини яратди. Кенгаш аъзолари ривожланаётган мамлакатларга ёрдам берар эканлар бунда ўзлари учун бирор фойдали шарт қўймайдилар ва сиёсий ҳукмронликка интилмайдилар. Улар ривожланаётган давлатларни империализмга қарши курашда ўзларининг дўстлари, деб биладилар ва улар билан ҳамкорликни тинчлик, халқаро кескинликни юмшатиш халқларaро ҳамжиҳатликни ривожлантириш ишига ўзлари қўшаётган ҳисса, деб санайдилар.

Д. ВАЛИЕВА,
тарих фанлари кандидати.

●

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ташкил этилганлигига 30 йил тўлди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши [СЭВ] — бу тенг ҳуқуқли социалистик мамлакатларнинг иқтисодий ҳамкорлиги ташкилотидир. Бу ташкилот пролетар интернационализмининг марксча-ленинча принципларига, давлатлар мустақиллигини ҳурматлашга, мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик, ўзаро фойда ва дўстона ёрдамлар принципларига асосланган.

СЭВнинг халқаро обрў-эътибори тобора ортиб бормоқда. Суратда: [юқорида] Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши биноси. СЭВнинг ҳисоблаш марказида: марказ директорининг ўринбосари Герд Хаммерманн [ГДР], программист-инженер Татьяна Голованова [СССР], Эдди Гуаль [Куба], Томаш Сабо [ВХР].

В. Будан фотолари,
ТАСС фотохроникаси.

ЛИВАНДА НАШР ЭТИЛДИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Бу ерда КПСС Марказий Комитети Бош секретари. СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» ҳотираларининг янги нашри босмадан чиқарилди.

«Ибн Халдун» нашриёти араб тилида чиқарган бу китоб ливанликларга ғоят манзур бўлмоқда.

Нашриётнинг сўз бошида бундай дейилади: Л. И. Брежнев ўз китобларида совет халқи олиб борган курашдаги энг муҳим ва машаққатли даврлар тўғрисида ҳикоя қилади. Бу китобларда совет халқи барча ғалабаларининг ташкилотчиси бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг роли ишонарли тарзда кўрсатиб берилган.

Совет кишиларининг Кичик ердаги қаҳрамонона кураши, деб таъкидланади сўз бошида. жанглар бўлиб ўтган жойлар билан чекланиб қолмайди. Бу кураш, совет халқи матонатининг, юксак маънавий ва партиявий фазилатларининг мужассамидир. Л. И. Брежнев, Совет Иттифоқи иқтисодий ва ҳарбий ғалабасининг омилларини оммабоп ва жонли формада очиб берган. Бу омиллар бутун дунёдаги курашчиларга ва жумладан арабларга намуна бўлиб хизмат қилади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **БУДАПЕШТ.** Венгрия фанлар академиясининг илмий-тадқиқот муассасаларида 1981—1985 йилларда ўтказиладиган тадқиқотларнинг перспектив плани ишлаб чиқилмоқда. Бу кенг илмий программадан кўзда тутилган мақсад тадқиқотчиларнинг ижодий изланишларини мамлакат халқ хўжалигининг конкрет талаб-эҳтиёжлари билан янада маҳкамроқ боғлаш, илмий-тадқиқотларнинг самарадорлигини оширишдир.

● **ҒАРБИЙ БЕРЛИН.** Одамларнинг сиёсий ишончлилигини текшириш практикаси Ғарбий Берлиндаги олий ўқув юртларида кенг қулоч ёзди. Матбуот хабарларига қараганда, Ғарбий Берлиннинг Далем районида жойлашган университетнинг ўзидагина давлат хизматига ишга кириш ниятида бўлган ва ана шу ўқув юртини битириб чиққан 4 мингдан кўпроқ киши, шунингдек университетда ишлаш истагини билдирган шахслар 1975 йилдан буён «сиёсий қарашлари текширувидан» ўтган.

● **ЛОНДОН.** Англия муниципал муассасалари ишчиларидан салкам 1,5 миллион киши иш ҳақининг оширилиши ва меҳнат шароитининг яхшиланиши тўғрисидаги талабларни қувватлаш юзасидан «ҳаракат куни»ни ўтказмоқда. Касаба союзларининг даъватига биноан муассаса ошхоналарининг қурувчилари ва ахлат ташувчилари, гардеробчилари ва ошпазлари, мактаб, касалхона ва аэропорт техник ходимлар бир кунлик забастовка эълон қилдилар.

«Ҳаракат куни» давомида Англия парламенти олдида оммавий намойиш ўтказилади.

(ТАСС).

ФИЛАДЕЛЬФИЯДА ЁНҒИН

НЬЮ-ЙОРК, 24 январь. (ТАСС). Филадельфиянинг асосан шаҳар камбағаллари истиқомат қиладиган районларидан бирида кучли ёнғин чиқиши натижасида уч киши ҳалок бўлди ва бир неча киши куйди. Ўт ўчирувчиларнинг ҳаракатларига қарамай ёнғин вақтида 6 иморат ёниб кул бўлди.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПОЛЬША СТАНОКСОЗЛАРИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ВАРШАВА. Мамлакатда энг катта «Метальэкспорт» ташқи савдо бирлашмасининг коллективи шу кунларда ўзининг 30 йиллигини нишонламоқда. Бу бирлашманинг ишлаб чиқараётган маҳсулоти жаҳондаги кўпгина мамлакатларда кенг шуҳрат қозонган. Поляк станоксозлари қўли билан яратилган 70 мингдан ортиқ станок ва технология линиялари эндиликда чет элларда муваффақият билан синовдан ўтмоқда.

«Метальэкспорт» бош директори А. Юнг ТАСС мухбири билан суҳбатда совет ва поляк станоксозлари ўртасидаги мустаҳкам ҳамкорлик ПХРда халқ хўжалигининг шу муҳим тармоғини қисқа муддатларда ривожлантиришга имкон берди, деб айтди. Ҳозирги вақтда Польша бу соҳада жаҳонда ўнинчи ўринга чиқиб олди.

Польша станоксозлари ишида сон ва сифат кўрсаткичларининг тез ўсишига социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасига фаол қатнашиш ва шу программа доирасида биргалашиб ҳаракат қилиб, бир қанча икки томонлама ва кўп томонлама шартномалар тузиш йўли билан эришилди.

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ФАНИ

ПРАГА. Чехословакияда миллий табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасида кенг илмий тадқиқотлар программасини амалга оширишга киришилди.

1990 йилда ниҳоясига етказиш мўлжалланаётган шу тадқиқотлар давомида мамлакат экономикасини атроф муҳитга зарарли таъсир қилмайдиган ҳолда ривожлантириш учун илмий тавсиялар ишлаб чиқилади.

Шу беш йилликнинг охиригача мамлакатнинг бир қанча ғаллакор районларида тупроқни нурашдан муҳофаза қилишнинг, кўмир уюмларини ва очиқ усулда кўмир қазиб чиқариладиган жойларни кўмиб ташлашнинг, ЧССР территориясининг ўндан бир қисмини ишғол қилиб турган миллий парклар ва қўриқхоналарда хўжалик фаолиятининг илмий методларини ишлаб чиқиш кўзда тутилади.

(ТАСС, 24 январь).

Никарагуа халқи диктатор Самосанинг қонли режимига қарши кескин норозилик билдириб, намойишлар ўтказмоқда. Намойиш қатнашчиларини турли вахшиёна усуллар билан тарқатишга ҳаракат қилинаётган бўлсада, лекин халқнинг ҳукуматга қарши очиқдан-очиқ кураши тобора авж олмоқда. Суратда: навбатдаги халқ намойишларидан бири.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАР

ТЕҲРОН, (ТАСС). Шоҳ режимининг тарафдорлари бутун Эронда кучайиб бораётган революцион кўтарилиш мавжини пасайтиришга, аҳолининг демократик ҳаракатда кенг миқёсда қатнашишига тўсқинлик қилишга уриниб, кейинги вақтларда қора гуруҳчилар террорини зўр бериб ишга солмоқдалар. Яширин сиёсий полиция — САВАК тузган урйиқитчилар шайкалари кўп жойларда ғаламислик қилмоқдалар. Улар шоҳга қарши намойишчиларнинг қатнашчиларини калтакламоқдалар, уйлар, автомобиллар, магазинларни бузиб, ўт қўйиб кетмоқдалар, ошкора талончилик билан шуғулланмоқдалар.

Мешкин шаҳридаги урйиқитлар вақтида камида Р-50 киши ўлдирилганлиги тўғрисида матбуот хабар қилди. Шунингдек Кучан, Хешпер, Харсин шаҳарларида ҳам ур-йиқитчилар бебошлик қилмоқдалар. Ризайя шаҳрида қонли тўқнашувлар бўлиб, 8 киши ўлди ва 25 киши яраланди. Шоҳпараст унсурларнинг ҳаракатини қўшинлар ва полиция қўллаб-қувватламоқда. Теҳрон радиосининг хабар қилишича, Ризайя шаҳри «уруш натижасида вайрон бўлган шаҳарга ўхшайди».

Қишлоқ районларида охранка агентлари заминдорлар ва ўзларининг синфий қиёфасидан маҳрум бўлган турли-туман унсурлардан шайкалар тузмоқдалар, бу шайкалар аҳолига жабр-зулм қилмоқда, йўлларда босқинчилик қилиш билан шуғулланмоқда. Илам, Карманшоҳ, Хуррамобод, Халафободдан ҳам ана шундай жиноятқорона ҳаракатлар тўғрисида хабарлар олинмоқда. Ута ўнг унсурлар деҳқонларнинг энг жоҳил табақаларини иғвогарлик ҳаракатлари қилишга гиж-гижламоқдалар.

Миллий демократик кучлар ўз-ўзини ҳимоя қилишни ташкил этиш чораларини кўрмоқдалар. «Ояндагон» газетасининг хабар қилишича ,дружиначилар отрядлари тузилмоқда. Оппозиция арбоблари сергак бўлиб туриш ва иғвогарликка учмаслик зарурлигини эслатмоқдалар.

Теҳрон газеталарининг хабар қилишича, шу кунларда қувғиндан 26 январь куни Эронга қайтиб келиши лозим бўлган Оятулла Ҳумайнини кутиб олиш маросимида қатнашишни хоҳловчи минг-минглаб кишилар пойтахтга келиб туришибди.

Бугун «Кайхон» газетасида Ҳумайнининг суҳбати эълон қилинди. Унинг айтишича, мамлакатнинг шоҳ ҳукмронлиги салбий оқибатларидан ўзини ўнглаб олиши учун 20 йил керак бўлади. Бизнинг нефть саноатимиз, қишлоқ хўжалигимиз, маориф системамиз таназзулга учради, деди у. Биз мамлакатни қайтадан қуришимиз зарур. Шоҳ ўзи қилган жиноятлари учун судга берилиши керак, деб уқтирди Ҳумайни.

ПАРИЖ, (ТАСС). «Орор» газетаси Эрондаги вазиятни шарҳлаб, мамлакатда «Оятулло Ҳумайнининг Теҳронга келиши билан бошланадиган куч синашга ҳамма нарса тайёр» деб уқтиради. Газета, башарти Ҳумайни Бахтиёр кабинети билан бир қаторда ўз ҳукуматини тузадиган бўлса армия билан оппозиция ўртасида тўқнашув чиқиши муқаррар, деб ҳисоблайди. Ҳозирги бош министр армияга ошкора умид қилмоқда, деб қайд этади «Фигаро» газетаси.

Ҳумайни қайтиб келмоқчи эканлиги муносабати билан Бахтиёр армия, хавфсизлик маҳкамаси ва полиция раҳбарлари билан шошилинч маслаҳатлар ўтказа бошлади.

«Юманите» газетасининг хабар қилишича, Ҳумайнининг вакили француз телевидениеси мухбири билан суҳбатда «АҚШнинг Эрон хусусидаги ниятлари безовталик туғдирмоқда, чунки Вашингтон қандайдир фитна тайёрлаëтгани аниқ» деб айтди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси И. К. Гужрал Ҳиндистон—Совет маданият жамияти бўлимининг Панжоб штатида ўтказилган конференциясида нутқ сўзлаб бундай деди: Совет Иттифоқи миллий экономикани ривожлантиришда Ҳиндистонга бебаҳо ёрдам бермоқда. У икки мамлакат ўртасида товар обороти ҳажмининг ўсганлигини ва учинчи мамлакатларда саноат объектларини қуришда Совет—Ҳиндистон ҳамкорлигининг кенгайганлигини таъкидлади.

И. К. Гужрал Андхра—Прадеш штатидаги Висакхапатнама шаҳрида СССР ёрдами билан гил заводи қуриш тўғрисида аҳдлашиб олинганлиги Ҳиндистон учун алоҳида аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди.

● **ТОКИО.** Ўз сафларида салкам 200 минг кишини бирлаштирган алоқа ходимлари Умумяпония касаба союзи маъмурларнинг зўравонлигига қарши, меҳнат қилиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш учун олиб борилаётган курашни бутун мамлакатда авж олдириб юборишга қарор қилди.

Япония почта маҳкамасининг маъмурияти алоқачилар касаба союзини тугатишга интилиб, меҳнаткашларнинг ана шу жанговар ташкилотига қарши узоқ вақтдан буён қўпорувчилик ишларини олиб бормоқда. Касаба союз активлари ва ташкилотнинг оддий аъзолари камситилмоқда. Уларнинг хизмат вазифаларини оширишдан бош тортишади, штат қисқарган чоқда уларни биринчи бўлиб ишдан бўшатишади. (ТАСС).

ИСРОИЛ БИЛАН ЧИЛИ АПОҚ-ЧАПОҚ

ЛИМА, 24 январь. (ТАСС). Тель-Авив билан Пиночетнинг фашист хунтаси ўртасидаги ҳарбий-сиёсий иттифоқ мустаҳкамланмоқда. Бу ерда олинган хабарларга қараганда, «илтифот визити» билан Чилига борган Исроил мудофаа министрининг ўринбосари М. Ципори иккала мамлакат ўртасидаги ҳарбий ҳамкорликни мустаҳкамлашга чақирди. У Чилидаги «Меркурио» газетаси мухбири билан суҳбатда Тель-Авив хунтага ҳарбий анжомлар сотишга ва унинг ихтиёрига ҳарбий маслаҳатчилар юборишга тайёр эканини айтди. У Исроилнинг ўз «Арава» ва «Кфир» типидаги ҳарбий самолётларини сотишдан манфаатдор эканини алоҳида таъкидлади.

АФЮН ЧАЙҚОВЧИЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 24 январь. (ТАСС). Федерал терговбюроси билан нашавандаликка қарши кураш бошқармасининг агентлари Брунсвик шаҳри яқинида 30 тоннага яқин марихуанани мусодара қилдилар, унинг қиммати 30 миллион доллар деб ҳисобланмоқда. Шу муносабат билан полиция 10 чайқовчини қамоққа олди.

УМРИ БОҚИЙ АЁЛ

Яқинда бир кичик йиғилиш туфайли маҳалламизда яшовчи собиқ ўқувчим Қудрат Солиховникида бўлишга тўғри келди. Шогирдим хонадонида девордаги венеткага кўзим тушди. 1940—1941 ўқув йилида мактабни тугатган собиқ ўқувчиларим орасидан хонадон мезбонини дарҳол топдим. Расм ёнида бир неча аёллар даврасида тушган кекса онахон эътиборимни тортди. Расмга синчиклаб боқдим. Лекин ҳеч бирини таний олмадим. Кейин билсам бу аёл ўқувчим Қудратнинг онаси Ҳайрибуви экан. Хонага қайтиб кирган Қудрат менга яқинлашдида, сизни ойим чақиряптилар, деди.

Тўқсондан ошган, гаплари бурро онахон ўтмишни эсга олди. Бошдан кечирган оғир дамларни, тўрт девор ичидаги аёллар қисмати ҳақида гапирар экан, унинг ҳар бир сўзидан ўтмиш разолатларидан ранжигани сезилиб турарди. Инқилобдан кейин Ҳайрихон она Назарова, Ҳалима Бозорбоева ва бошқа бир неча аёллар биринчилар қаторида паранжи ташладилар. Сўнгра очилган хотин-қизларни фабрика ва артелларга ишга жойлаштиришда, савод чиқаришда актив қатнашдилар.

Паранжини ташлаган кезларда кўчага дадил чиқишга қўрқардик, — деб ҳикоя қилади Ҳайри она. — Бой ва муллаваччалар тиш-тирноғи билан янги тузумга қарши курашардилар. Ўшанда биз аёлларни очилишга даъват этар эканмиз, Ҳамзанинг куйидаги сатрларини қайта-қайта ёддан ўқирдик.

Келди очилур чоғи,
ўзлигинг намоён қил,
Парчалаб кишанларни, ҳар
томон паришон қил.
Мактаб анжуман борғил,
унда фикр очиб гоҳи,
Илму-фан тиғи бирла,
жаҳл бағрини қон қил.

Нуроний онахон яна бир ҳикматли гапни айтдилар. Улар севимли адиб Максим Горькийнинг «Ўтмишни яхши билмаган киши ҳозирги замон қадрига етолмайди» деган гапларини алоҳида таъкидладилар. Мен икки замон гувоҳиман. Ўтмишнинг қора кунлари-ю, ҳозирнинг фаровон ҳаётини бошимдан кечиряпман.

Кекса онахон набира, чевара ва эвараларига насиҳат қилар экан, уларни ҳалол меҳнат қилишга, ростгўй, софдил, меҳнатсевар бўлишга даъват этади. Онахоннинг 40 набираси, 30 га яқин чевара ва эваралари бор. Тўнғич қизи Холбуви она 70 ёшдан ошди. Менинг шогирдим Қудрат Солиҳов Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. Унинг 10 фарзанди бор.

— Ҳайри буви Назаровани маҳалламизда кекса-ю,— ёш ҳурмат қилади. Айниқса бу онахондан кекса авлод вакиллари миннатдор. Ўтмиш ҳақида гап очилгудек бўлса, — дейди маҳалла комитетининг собиқ раиси, пенсионер Зокир ака Хошимов, — кексалар онахоннинг тарғибот ва ташвиқот ишларини эсга оладилар.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Тошкент шаҳри, «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласи.

ШОН-ШУҲРАТ ЙЎЛЛАРИ БЎЙЛАБ

Республикада Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз флоти йиллигига бағишланган мудофаа — оммавий ишлар ойлиги бошланди.

ДОСААФ ўтказаётган ана шу ойлик давомида колхоз ва совхозларда, корхоналар ва қурилишларда, олий ўқув юртлари ва мактабларда революция, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар ўтказилади. Ёш ватанпарварлар революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойлари бўйлаб сафар қиладилар. Кинотеатрларда, маданият саройларида, клубларда ҳарбий-ватанпарварлик фильмларининг кинофестиваллари, оташин революционерларга, довюрак фронтчиларга бағишланган кечалар ўтказилади. Ёш изтопарлар тантанали линейкалар уюштирадилар. Улар бу линейкаларга ветеранларни, шунингдек Совет Армиясида хизмат қилаётган жангчиларни таклиф қиладилар.

(ЎзТАГ).

БОЙ ИЛМИЙ МЕРОС

Тиббиётнинг буюк алломаси ва улуғ олим Абу Али ибн Сино туғилган куннинг минг йиллигига шарқшунос олимларнинг ҳам тайёргарликлари катта. Шарқшунослик институти томонидан юбилей олдидан кўп ишлар қилинади.

Олимнинг ҳаёти ва ижодига доир йирик монография ҳам босмага берилади. Институтнинг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати А. Ирисов қаламига мансуб бу илмий асар ўзбек тилида нашр қилинади.

Ҳозир мазкур илмий муассаса фондида Абу Али ибн Синонинг кўпгина асарлари эъзозланиб сақланмоқда. Ана шу бой илмий мерос бўйича каталог тузилди. Бу библиографик кўрсаткич ҳам китобча ҳолида нашр этилади.

Тошкент чинни заводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Ҳозир корхонанинг 13 хил маҳсулоти фахрли бешқирра белгиси билан чиқариляпти. Яна олти хил чинни сервизи давлат Сифат белгисига тақдим этилган. Суратда: корхонанинг ғолиб ишчиларидан ҳисобланган М. Исамуҳамедова, рассомлик цехининг мастери Д. Тошхўжаева, халқ рассоми А. Мирзабоевлар янги маҳсулот сифатини кўздан кечиришмоқда.

А. Усмонов фотоси.

КУЛГАН ОДАМ ҚАРИМАС

ДИЛКАШ ХАНДАЛАР

Врач ўз ҳузурига келган кишини синчиклаб кўздан кечиргач унга деди:

— Сизнинг бунчалик саломатлигингизни йўқотиб, бахтсиз бўлиб қолганингизга сабаб бўлган нарса — алкоголизм!

— Э, раҳмат, сизга доктор!— деди бемор мамнун бўлиб.— Демак, айб менда эмас экан!..

* * *

Такси шофёри манзилга яқинлашгач пассажирга деди:

— Кечирасиз, счётчикни ишлатиб қўйишни унутибман.

— Ҳеч қиси йўқ, бунақаси бўлади,— дея жавоб берди пассажир.— Мен ҳам пул солинган ҳамёнимни уйда унутиб қолдирибман...

* * *

Акрамдан бувиси куйиниб сўради:

— Дераза ойнасини ким синдирди?

—Ойим,— деди Акрам. Кейин дарров ўз хатосини тўғриламоқчи бўлиб сўзида давом этди.— Лекин бунга дадам айбдор. Ойим тарелкани дадамга қараб отворган эди, дадам эпчиллик қилиб чап берди-да, ўтириб олди. Шунда тарелка...

— Бўлди, бўлди, тушунарли,— деди буви.

* * *

— Пўлат, қани айт-чи,— дея сўради ўқитувчи.— ҳаво очиқ бўлган пайтларда биз бошимиз устида нимани кўрамиз. — Осмонни,—дея жавоб берди Пўлат.

— Жуда соз, Хўш, ёмғир ёққанда-чи?

— Унда зонтикни кўрамиз-да, домла!..

Тўпловчи Т. МАҲМУДОВ.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СОВЕТ ШТАНГАЧИЛАРИНИНГ 769 ТА ЖАҲОН РЕКОРДИ

ОЛИМПИАДАНИ КЎЗЛАБ

ХАЛҚАРО аренада 1946 йилдан бошлаб қатнаша бошлаган совет оғир атлетикачилари (жаҳон рекордлари эса 1922 йилдан бошлаб рўйхатга олина бошланган) шу бугунги кунгача қайд этилган 1471 та рекордларнинг ярмидан ортиғини ўрнатишга муваффақ бўлишган. Жаҳон миқёсида бу спорт тури бўйича иккинчи команда ҳисобланган Америка қўшма штатлари штангачилари ихтиёрида эса бор-йўғи 144 та рекорд бор.

БОБ ХАЙС СИРЛАРНИ ҚИДИРМОҚДА

«Олимпик Лифтер» журналининг ноширн ва бош муҳаррири Боб Хайс ўтган йил октябрь ойида Американинг Геттисберг шаҳрида ўтказилган XXII жаҳон чемпионатида унинг сўзи билан айтганда шарафли ишни бажариб, ўз журнали ўқувчиларини таъсис этган совринни 1977 йилги жаҳоннинг энг яхши штангачиси деб тан олинган совет атлети Юрик Варданянга топширди. Ю. Варданян бу мукофотни 1978 йилги жаҳон чемпиони сифатида қабул қилиб олди. 82,5 килограмм вазнли оғир атлетикачилар баҳсида қатнашган бу спортчимиз ўзи ўрнатган рекордларни янгилашга муваффақ бўлди. Бу ажойиб штангачи биринчиликда бир йўла учта жаҳон рекорди ўрнатди. Штангани даст кўтаришда 171,0 килограмм, силтаб кўтаришда эса 210,5 килограмм, икки курашда эса 377,5 килограмм натижаларга эришди.

— Жуда зўр кўрсаткич! — ҳайратланиб деди Боб Хайс.

Юрик Варданян ҳақиқатан ҳам жуда кучли атлетикачилардан ҳисобланади. Мутахассислар таъкидлашларича жаҳон супачаси ҳали бундай спортчини кўрган эмас. Ю. Варданяннинг яна устунлиги шундаки, у ҳали бор қобилиятини ишга сололганича йўқ. Штангачининг ўзи тан олишича Гет-

тисбергда имкониятининг 95 процентидан фойдалана олди холос.

Қадди-қомати келишган чайир бу штангачининг вазнига келганда кўпчилик «унинг бир грамм ҳам ортиқча юки йўқ» деб таърифламоқда. Уни штангачи эмас, бамисоли енгил атлетикачи дейсиз. Узун бармоқларига қараб туриб эса музикачи деб қилган тахминингиз ҳам тўғри бўлиб чиқади. Ҳақиқатан ҳам Варданян роялни жуда яхши чалади. Аммо бу панжалар штангани ушлаганда бамисоли пўлат бўлиб кетади.

Боб Хайс совринни топширгач чемпиондан машғулотлари ва қандай таомларни истеъмол қилиши ҳақидаги саволларига ҳайратомуз жавоб кутганди. Лекин у янглишди Юрикнинг ҳикояси жуда жўн ва оддий бўлиб чиқди. У Арманистоннинг шимолидаги унча катта бўлмаган Ленинакан шаҳрида яшайди, машқ қиладиган зал ҳам унчалик катта эмас. Етти йилдан бери амакиси, СССРда хизмат кўрсатган тренер Сергей Варданян раҳбарлигида шуғулланиб келмоқда. Бошқаларга ўхшаб оддий овқатланади, фақат кўкатларни кўпроқ истеъмол қилади. Ўқишга ҳам вақт топа олади.

Унинг муваффақиятлари «сири»га келганда эса ҳеч қандай яширадиган томони йўқ. Бу сирларни илмий асосланган машқлар методикаси, қатъий мусобақалар календари, коллектив иноқлик ва дўстлик ҳиссиётларидан қидириш керак. Айтгандек бу сир аллақачон ҳаммага маълум. Геттисбергда совет штангачилари жаҳон чемпионатларида команда ҳисобида навбатдаги йигирманчи ғалабага эришдилар.

ЧЕМПИОНЛАРНИНГ ФИКРЛАРИ

Юрик Варданян фикрича унинг вазнида Олимпиада-80 да ғолиб келиш учун икки курашда 370 килограммлик натижа кифоя қилади. Гарчанд бу вақтга келиб жаҳон рекорди 380 килограммдан ошиши кутилаётган бўлсада бу кўрсаткич чемпион бўлиш учун кифоя қилади. Геттисбергда жаҳон чемпиони унвонига муяссар бўлган фақат Варданянгина эмас, балки Қанибек Осмоналиев, Николай Колесников, Давид Ригерт, Юрий Зайцевлар фикрларича Олимпиада чемпионлари кўрсатадиган натижалар жаҳон рекордларига қараганда бирмунча пастроқ бўлади.

Айни вақтда бошқа чемпионлар, жумладан кубалик Даниель Нунес ва Роберто Уррутиа, болгариялик Янко Русевлар Москва мусобақаларида ҳар бир вазнда ғолиб келиш учун шу пайтгача қайд этилмаган юксак натижалар кўрсатмоқ лозимлигини таъкидлашмоқда. Улар Москва Олимпиадасида ана шу натижани кўзлаб даврага чиқиш ниятидалар. Нунес ўз вазнида чемпион бўлиш учун 270 килограмм, Русев эса 330 килограмм, Уррутиа 360 килограммлик маррани кўзлашмоқда.

Рекордлар ҳақидаги фикрларимни якунлар эканман, жаҳон рекордчиларининг энг илғорлари номини тилга олиб ўтишни истар эдим: Василий Алексеев жаҳоннинг 80 рекордини ўрнатишга муваффақ бўлди. Давид Ригерт ҳисобида 58 та, Ян Тальтц эса 40 та, Григорий Новак — 33 та, Юрий Власов — 32 та рекорд ўрнатган. АҚШ спортчиси Томи Коно ва япониялик Иосинобу Мияке ҳисобида — 26 тадан, Польша полвони Вальдемар Бажановски ва АҚШ штангачиси Норберт Шемански ҳисобларида 24 тадан, финляндиялик Каарло Конгаснкемида эса 21 та жаҳон рекорди бор.

(АПН).

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

МИНГ РАҲМАТ

ЎТГАН йил кузида оби-ҳаво ноқулай келиб пахтакорларимиз етиштирган мўл ҳосил ёғин-сочинга қолганда республика партия ва ҳукуматининг меҳнаткашларга Мурожаати эълон қилинган эди. Эл қатори биз ҳам ёрдамчилар сафига қўшилиб, пахтакорларга кўмакка чиқдик. Тошкент область Пискент районидаги 1-«Пискент» совхози далаларида яқиндан ёрдам бердик. Биз тўрт киши совхознинг тўртинчи бригадасида яшовчи Қувондиқ Дўнгбоев уйига жойлашдик. Бир ойдан ортиқ бу оиланинг меҳмони бўлдик. Ана шу қисқа муддатда Қувондиқ ака ва унинг оиласи билан бамисоли қариндошлардек иноқ бўлиб кетдик. У кишининг 10 та фарзандлари қаторига биз ҳам тўрт киши бўлиб қўшилдик. Ҳар эрта тонг мезбон бизни чойга таклиф қилар, биз хижолат тортганимизда койирдилар ҳам. Ҳовли бекаси кийимларимизни ювиб берган вақтлари ҳам бўлди.

Пахта йиғим-терими тугаб, дала меҳнаткашлари улкан ғалабани қўлга киритган эканлар, бунда Қувондиқ акадек бағри кенг меҳмондўст оила аъзоларининг ҳам катта ҳиссаси бор. Биз шаҳарлик хашарчилар пахтакорлар етиштирган бебаҳо бойлигимизни териб олишда оз бўлса ҳам ҳисса қўшганлигимиз билан фахрланамиз. Ҳурматли редакция! Ана шу йиғим-теримнинг қизиган кунларида бизни ўз бағрига олган ва барча шароитларни яратиб берган Қувондиқ ака оиласига газета орқали самимий миннатдорчилик билдирмоқчи эдик.

Э. УМАРОВ.

ИШЧИ-МУХБИРЛАР МАШҒУЛОТИ

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетида машғулотлар давом этаяпти. Тингловчилар газета жанрлари, қаҳрамонлар билан суҳбатлашиш ва материал ёзишда журналист маҳорати ҳамда совет журналистикаси назариясига оид лекция ва суҳбатлар тингламоқдалар.

Навбатдаги машғулотда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети журналистика факультетининг ўқитувчиси, филология фанлари кандидати Н. Саъдуллаев «Репортаж ва унинг турлари» мавзуида лекция ўқиди. «Қишлоқ ҳақиқати» газетаси қишлоқ қурилиши бўлимининг мудири С. Сайдалиев, «Ёш ленинчи» газетаси масъул секретарининг ўринбосари С. Остоновлар қурилиш ҳамда спорт масалаларини ёритиш маҳорати бўйича мазмунли суҳбатлар ўтказишди.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР, ОЧКОЛАР

КОМАНДА НЕГА ҚАЙТИБ КЕТДИ?

Классик кураш бўйича «Пахтакор» жамияти область биринчилиги учун ўтказилган мусобақада судьялар коллегияси 150 дан ортиқ қатнашчи иштирок этишини кутишган эди. Лекин бундай бўлмади. Биринчиликка бор-йўғи 88 полвон келди. Бўка, Калинин, Бекобод район командалари эса сабабсиз биринчиликда иштирок этишмади. Чиноз райони эса ҳеч қандай тараддуд кўрмай дуч келган спортчиларини бошлаб «Политотдел» колхозига йўл олди. Табиийки ҳужжатлар расмийлаштирилмагач, судьялар командани мусобақага қатнаштиришмади.

Биринчилик бош судьяси, республика тоифасидаги судья А. Вершигора шундай дейди:

— Чиноз райони «йиғма» командасини олиб келибди. Полвонларнинг фақат 4 тасидагина гувоҳнома бор. Қолганлари ким эканлигини аниқлаб кўринг-чи? Аҳмедов-ми ёки Иванов-ми? Табиийки биз уларга биринчиликда қатнашишга рухсат бермадик. Гувоҳномаси бўлган 4 спортчига эса мусобақада қатнашишга рухсат берилди. Лекин ҳеч қандай сабабсиз Чиноз район командаси раҳбарлари ана шу тўрт полвонни ҳам қайтариб олиб кетишди. Бу аянчли ҳол албатта. Ахир район, шаҳар ёки область биринчиликларида иштирок этган ҳар бир спортчининг карточкаси бўлиши шартлиги ҳеч кимга сир эмас-ку? Наҳотки чинозликлар область чемпионатига келишаётганда буни унутишган бўлса!

Умуман область қишлоқ полвонлари чемпионати юқори савияда ўтди деб бўлмайди. Қатор курашчиларнинг маҳорати анча паст.

Вазн тартибида қуйидагилар Тошкент области чемпиони бўлишди: Э. Шин (Ғалаба райони), Р. Назаров (Коммунистик райони), Т. Жумалиев (Янгийўл райони), Д. Йўлдошев (Коммунистик райони), Ю. Шутов (ТИИМСХ), М. Пармонов (Коммунистик райони), Е. Смельянский, Н. Миронов (ТИИМСХ), Д. Копило ва А. Каримов (Коммунистик райони).

Умумкоманда ҳисобида Коммунистик район полвонлари 89 очко тўплаб биринчи ўринни олишди. Ғалаба райони командаси иккинчи, Орджоникидзе райони спортчилари учинчи бўлишди.

ОКРУГ ЧЕМПИОНЛАРИ

Самарқандда дзю-до кураши бўйича Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округининг биринчилиги бўлиб ўтди. Армиячи полвонлар ўртасида бундай чемпионат биринчи марта ўтказилаётганлигига қарамай қатнашчиларнинг маҳорати мухлисларга манзур бўлди. Тошкентлик армиячи А. Герц 65 килограммгача вазнлилар ўртасида қатнашиб, барча олишувларда ғолиб келди ва биринчи ўринни олди. Унинг командадоши С. Бобилев ҳам ҳурмат шохсупасининг энг юқорисига кўтарилди. 86 килограммгача дзю-дочилар ўртасида унга тенги топилмади. Чемпион унвонига сазовор бўлганлар ўртасида яна бир тошкентлик полвон В. Кухлевский бўлиб у 71 килограммгача дзю-дочилар баҳсида ғалабага эришди.

Умумкоманда ҳисобида 78 очко тўплаган майдон эгалари биринчи бўлдилар. Тошкентлик полвонлар 64 очко билан иккинчи, 57 очко тўплаган Ашхобод дзю-дочилари учинчи ўринни олдилар.

МОСКВА. Янги йил арафасида «Москвич-21406» маркали автомобилга давлат Сифат белгиси берилди. 1979 йилдан бу маркадаги машиналар фахрли беш қирра билан чиқарила бошланди. Суратда: давлат Сифат белгисига сазовор бўлган «Москвич-21406» маркали автомобиль. Машинани механика йиғув ишлари бўлими мастери С. Б. Соловьёв ва слесарь И. И. Феоктистов кўздан кечирмоқдалар.

В. Хухлаев фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

26, 27 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

«Октябрнинг 40 йиллиги» фестивали ва Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўриги — конкурсининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Вилоят ОҚИЛОВА

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Дилбар ФАЁЗОВА

Гаванада бўлиб ўтган XI жаҳон фестивалининг лауреатлари ака-ука Дилмурод, Ҳолмурод ва Элмурод ИСЛОМОВЛАР

Солистлар: Фахриддин Умаров, Ғуломжон Ёқубов, Ҳотам Ҳожиев, Бахтиёр Ҳолхўжаев, Моҳичеҳра Нурмуҳамедова, Туйғуной Мелибоева, Гулираъно Ҳудойқулова, Райҳон Абдуллаева, Нарзиддин Шерматов, Зуҳра Қодирова ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

«ШОДЛИК» ансамблининг бош балетмейстери — Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг дипломанти Қодир МЎМИНОВ.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

30, 31 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

ЛИРИК АШУЛА, КУЙ ВА РАҚСЛАР КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

АСКИЯЧИЛАР:

Жамол Зайниддинов, Жалолиддин Раҳимов, Бўрибой Мирюсупов, Турсунбой Раҳимов, Фозилжон Султонов.

ХОНАНДАЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Ҳолисхон ҚОДИРОВА, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Шариф СУЛТОНОВ

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА

Солистлар: Ҳадича Алимардонова, Комилжон Иброҳимов, Ҳусан Каримов, Ғуломжон Дадахонов, Нодира Аҳмедова, Нуржаҳон Сатторова, Гулчеҳра Исмоилова, Дилбар Абдуллаева, Зуҳра Ғозиева.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин Тўхтасинов.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом Тожиаълоев ва Мавжуда Ҳолдорова олиб борадилар.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.40 — Гимнастика. 10.05 — «Звёздочка». 11.00 — «Ҳиндистон санъати». 11.30 — «Машъал бўлиш учун ён». Бадиий фильм. 2-серия. 12.40 ва 15.00—Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — «Бил ва уддала». 17.05 — «Поэзия». 17.25 — «Горнчилар, қаердасиз?» 18.10 — Музикали программа. 18.45 — «Моҳир қўллар». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Миллионлар ленинча университети». 20.00 — «Жизель» балетидан саҳна. 20.10 — «Машъал бўлиш учун ён». Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — «Вақт». 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.20 — Қўл тўпи. «Динамо» — «Спартак». 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ташкил топганлигининг 30 йиллигига». 18.45 — «Ахборот». 19.00 — «Ёшлик». 19.25 — «Инсон болаликдан бошланади». 20.00 — «Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 70 йиллигига». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Х. Ражабов куйлайди. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.05 — «Вернер Хольт саргузашти». Бадиий фильм, 1-серия. 23.25 — Хоккей. «Бинокор» — «Металлург».

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Янгиликлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/I да Севилья сартароши, 26/I да Оққуш кўли, 27/I да Майсаранинг иши.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да Рўйхатларда йўқ..., 26/I да Шошма, қуёш!, 27/I да Тирик мурда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/I да Йиллар ўтиб, 26/I да Қизил дуррали нозик ниҳолим, 27/I да Зеби-зебона.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да Фақат ақл сотилмайди, 26/I да Биринчи бўса, 27/I да Корчалонлар.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Тўрт куёв» эстрада-цирк лўлилар ревюсининг гастроллари.

«ЭЛЕКТРОСИБМОНТАЖ» трестининг

ТОШКЕНТ СОЗЛАШ УЧАСТКАСИГА

электр станциялар ва подстанцияларни созлаш бўйича инженерлар ва техник-электриклар ҳамда электромонтёр-созловчи ихтисосига ўқитиш учун ўрта маълумотли йигитлар

КЕРАК

Ўрта маълумотга эга бўлган ишчилар олий ўқув юртларига юборилишлари мумкин (стипендия тўланади).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Орджоникидзе райони, ТашГРЭС посёлкаси (111, 115-автобусларнинг «Магазин» бекати).

БИЗНИНГ АДРЕС 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.